

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A fegyelem helyes kezelése.

Írta: *Argus.*

(Vége.)

Ha már felhoztam a túlnegedékenységet és túlszigornúságot, mint a fegyelem helyes kezelésére hátrányos tulajdonságokat, nem mulaszthatom el hozzátenni, hogy ezek nem mindig a legénységgel szembeni túlságos jóindulathól, illetve rosszakarathól származnak.

Vannak ugyanis olyan szolid természetű és kifoghatatlan türelmü őrsparancsnokok, a kik már természetüknél fogva is képtelenek a rosszindulatra, rosszakaratra, de egyszersmind képtelenek a szükségszerű szigor és erélyesség alkalmazására is. Hibás alárendeltjeiket erélyesen felelősségre vonni nem tudják, sőt abban a hitben, hogy szép szóval, jóakarattal figyelmeztetéssel bárkinél is ezélt érhetnek, körélve, szinte rimázkodva, az esetből származható saját kellemetlenségüket hangzaltatva, igyekeznek rájuk hutni s haeska lehet, talán még a szükségesnek látszó feljelentéstől is elállanak, csak hogy rosszakaratúnak és rosszindulatúnak ne tarthassák őket s így akarják alárendeltjeiket a fegyelem- és rendellenes eselkedetektől, fegyelmi kihágásoktól és megrogzított rossz szokásoktól visszatartani.

Vannak ellenben heves voralkatu, indulatos természetű, minden kiesiségen felfortyanó őrsparancsnokok, a kik tulajdonképen jóakarattal viseltetnek alárendeltjeik iránt, azok érdekeinek előmozdítására minden lehetót elkövetnek, de nem tudva indulataikon uralkodni, mihelyt bármily esekély fegyelem és rendellenesség, mulasztás vagy nekik nem tetsző, bár komolyabb hibául fel sem róható esekelmény fordul elő, a mit csakngyan el lehetne pár figyelmeztető szóval, euyhébb kifogással intézni, ehelyett felfortyannak, éktelen kiabálás, lármázás és sörtó kiromkodás közben adnak kifejezést nemtetszésüknek.

Azt hiszen, mondanom sem kell, hogy a fegyelem helyes kezelése ezek egyikének sem fog sikerülni soha. Mert az egyik valósággal tehetetlen báb lesz fegyelemes rendellenességre hajló alárendeltjeivel szemben: simalmas helyzetbe kerül, mihelyt erélyt és szigort követelő komolyabb fegyelmi zavar fordul elő az őrsén; a másik pedig mindannyiszor, valuhányszor elveszti a saját indulatai felett való uralkodást, túlhágyja a hutaskörét,

egyik túlkapást a másik után követi el és a helyett, hogy a mezzavart figyelmet helyreállítani tudná, alárendeltjei sértogetésével, szidalmazásával éppen maga sérti és romlja a fegyelmet.

Hiszen igaz, hogy kerülnek olyan emberek nálunk is, a kik valósággal fegyelemiszonyban szenvednek, korlatozást nem tőrnek s fegyelemellenes viselkedésük miatt való gyakori áthelyeztetésük folytán egymásután kerülnek különféle természetü altisztek kezelése alá, de fegyelmezett esendört egy se tud belöle nevelni. Vegre is vagy maguk megunják a sok fenytést s önmaguktól rájönnek, hogy nem közénk valók s leszerelve távoznak a testületből, vagy pedig, ha az előljáró parancsnokság ezt se várhatja be, fegyelmi vagy hadtörvényszéki uton való eltávolításukkal menti meg tölük a testületet.

Eltekintve azonban ettöl a nálunk nagyon is esekély számban található néhány embertöl, a esendörsegi testület tagjai általában véve eléggé fegyelmezett emberek ahhoz, hogy helyes fegyelem-kezelés mellett, a testület kifogástalan és hasznos tagjaivá kiképezhetők s ugyanahben a valóságukban, kellő felügyelet és a fegyelmzéshez való következetes ragaszkodás mellett, megtartottok is legyenek. És ha egyik-másik néha megfoledkezik is magáról, a mint hogy ember hiba nélkül el sem képzelhető, természetének, szokásainak, szenvedélyének kiismerése mellett, folytonos és szigorú ellenörzéssel, jóindulattal oktatással, erélyes figyelmeztetéssel rossz szokásairól, szenvedélyéből eredhető hibáiról, ha talán teljesen leszoktatni nem is lehet, de annyira mindenesetre lehet őket korlatozni, hogy csak igen ritkán lesz szükség a velük szemben való erélyesebb fellépésre: sőt a magokról való megfoledkezésük is, kellő időben és kellő okkal-móddal való közbelépés mellett, oly esekély jelentőségűre szállithatók le, hogy abból sem a fegyelemre, sem a szolgálatra számbavehető hátrány nem származhatik.

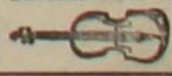
A fegyelem helyes kezelésénél tehát első és fokvetelmény mindenesetre az, hogy az, a ki annak kezelésére van hivatva, első sorban tanulja meg önmagát fegyelmözni. Ha szelid, engedékeny természetű, a mi önmagában véve meg nem is volna olyan nagy hiba, mert róla legelhbb biztosra vehető, hogy szigorúsága túlzásba

Első magyar vill. erőre berend, hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. esendörsegi szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oeska! és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánoshid-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Arjegyzék minden hangszerről külön küldetik. ☞ Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára. ☞

STOWASSER JÁNOS

császári és királyi udvari esallító a cs. és kir. közös ludoarog, a m. kir. hangszerkészítője, az Öntőház-utca 2.

soha nem csap, de tanuljon meg legalább annyira erélyes lenni, a mennyire azt a fegyelem ok- és észszerű vezetése tőle megköveteli. Gyöngédségeért, elnézéseért, hibákkal szembeni közömbösségeért hálát, köszönetet azoktól, a kiknek érdekében téves felfogásból így cselekedett, úgy se várhat. Mert fehér holló-számba menő ritka ember az, a ki az ilyen jóakaratot meghálálja, ha másékné nem is, de legalább olyan viselkedéssel, hogy ha egyszer valamely hibáját elnézték, saját szenvedélyén uralkodva abba többé vissza nem esik, sem más hasonlót el nem követ.

Es senki ne áltassa magát azzal se, hogy egyik-másik alárendelt érdekeit előmozdithatja azzal, ha hibái előtt szemet huny. Az alárendelték érdekében csak akkor jár el helyesen az előljáró, ha szorgalmukért, törekvéseikért diadéri, hibáikért ellenben felelősségre vonja, ostromozza, természetesen mindig olyan mértékben és olyan módon, a mint az az elkövetett cselekménnyel vagy mulasztással arányban áll. Mert míg elnézést és közömbösséget látva, könnyen njabb hibák elkövetésére engedi magát ragadtatni, ok- és észszerű felelősségrevonás mellett legalább remény lehet rá, hogy a javulás útjára tér. A szolgálatnak és a fegyelemnek pedig, de magának az alárendelteknek is, éppen ez az érdeke.

Ha pedig, mint fentebb említettem, az előljáró már természeténél fogva is szigorú, vagy vérmérsékleténél fogva lobbanékony, hirtelen haragu, vagy folytonosan mogorva, zsembelődő, igyekezzék magát mérsékelni, a sértő, szidalmazó kifejezésektől visszatartani; ha hibát lát és annak eloszlatása azonnali fellepés nélkül is elintézhető, a „harag rosas tanácsadó” elve alapján hagyja azt valamivel későbbre, míg hirtelen haragja elmúlik és higgadtan tud gondolkozni, ítélni s kezdje a kifogásolást, felelősségre vonást jóakaratu, szelid hangon, oktatolag, jóindulatu figyelmeztetéssel, nem pedig mindjárt a magas C-ből és isteni káromlással, szidalmazással vagy másként sértő gunyos szavakkal. Nem szükséges azt mindjárt az egész környéknek tudni, hogy ő erélyes, elég, ha az hallja és tudja, a kinek a hibáját kifogásolja, ostromozza. Jelentéktelen dolgot ne fujjon nagyra, tudjon mindent mérlegelni a maga értéke és jelentősége szerint s a mit a saját hatáskörében elintézhet, azt ne tegye mindjárt a felsőbb parancsnoksághoz való jelentés tárgyává, hanem intézze el maga, ha kell kihallgatásnál, nyilvánosan, hogy az őrs minden tagja tudjon róla és ne beszélhesen elsimitásról, eltussolásról egy se; de ha hatáskörét túlhaladja, a feljelentéstől soha el ne álljon.

A másik, szintén főkövetelmény, hogy az őrsparancsnok emberismerő legyen!

Egy jóérzésű, jóindulatu, becsúgyó, önérzetes emberre, ha netalan véletlenül, akaratán kívül hibába ke ül is, már egy erélyes rendreutásítás is érzékenyen hat. Az ilyen emberrel szemben tehát a jóakaratu megintés,

oktatás és szigorubb figyelmeztetés, ha cselekménye vagy mulasztása házilag elintézhető, mindaddig elegendő, míg csak erélyesebb fellépésre, szigorubb felelősségrevonásra okot nem ad. Annál is inkább helyes ez a meggondolt, átértézt és megfontolt eljárás, mert könnyen megtörténhetik, hogy a szükség nélkül — hogy ne mondjuk jogtalanul — alkalmazott szigorubb bánásmód elkecsere-dést, dacot szül s a helyett, hogy a kitézött célt: a a javulást, a megbánásra való hajlandóságot elértük volna vele, éppen az ellenkezőt: a fegyelem-ellenességre és kihágásokra való hajlandóságot idéztük elő az elkecsere-dett emberben.

Az őrsparancsnoknak tehát arra kell törekedni, hogy alárendeltjeit szokásaikra, természetükre, szenvedélyeikre s hajlamaikra nézve mielőbb kiismerje. De nem csupán a kapott információt vegye ehhez alapul, mert az eredhet ellenszenvből, bosszúból, gyűlöletből vagy rosszakaratból is, hanem azt is figyelembe véve, leginkább a saját tapasztalataira támaszkodjék és ne hagyja figyelmen kívül a környezetet sem, a melyből az egyén jött és a melybe került és az emberi gyarlóságából eredhető gyengeséget sem.

Igyekezzék a fegyelem-kezelésnél való eljárásánál a lehető legtárgyalagosabb lenni, mindig az arany közép-utat megtalálni, fellépésében a kellő határt megtartani, indulatainak korlátokat szabni: olyanokat, a miket a szabályok és utasítások tiltanak, se magának meg ne engedjen, se alárendeltjeinél el ne tűrjön, akkor a fegyelem kezelése, ha nem is lesz a tökéletesség mintaképe, de mindenesetre oly nivóra emeli azt, és annyira ki fog tűnni az erre való törekvés, hogy azzal nemcsak alárendeltjei szeretetét, tisztületét és ragaszkodását nyeri meg teljesen, hanem biztosítja magának előljárói becsülését és bizalmát is minden időkre.

Végül, mint a fegyelméletlenség egyik leggyakoribb jelenségeit, felemlitem még a befolyásos pártfogók felhasználását kérelmek vagy panaszok közvetítésére, valamint ugyanezekre nézve a szolgálati út mellőzését vagy éppen a névtelen levél útján való panaszkodást s a mi a legmegszégyenítőbb, az előljárók vagy hajtársak ellen ugyanilyen módon való áskálódást.

Egy fegyelmezett, köteleiségeivel tisztában levő s helyzetét teljesen átértző csendőr, a ki fel tudja fogni, hogy valamely kérelme a fennálló szabályok, utasítások és a szolgálati körülmények korlátain belől elintéztést nyerhet-e s ha igen, mikor és mily körülmények között: az sohasé igyekszik ezt idegenek s különösen polgári egyének által közvetíttetni.

A szabályzatokban és utasításokban körvonalozva vannak azok a jogok, a melyek az egyes egyént, az összeségen belől külön is megilletik. De meg van határozva az is, hogy eme külön jog érvényesíthetésére, vagy mondjuk így, valamely kedvezmény elnyerésére kinek és mikor lehet igénye.

A legjobb órák,

47

legszebbidabb órák, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műóráknál Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyék ingyen!

Ugyancsak meg van határozva az esetleges panaszok előadásának ideje, módja és formája is. Még pedig újabbban olyan méltányossággal és kiterjesztéssel, hogy annál többet józan felfogású ember nem is kívánhat.

Ilyen körülmények mellett tehát mi szükség nincs pl. egy nőülés, áthelyezés vagy más hasonló kérelemnél arra, hogy befolyásos pártfogó útján igyekezzék bárki is annak előnyös elintézését biztosítani, úgyszólván kieroszakolni. Annál kevésbé van erre szükség, mivel éppen a kérelmező előjárói tudhatják azt legjobban, hogy az illetőnek, a szolgálati és más körülmények és a kérelem elintézésére nézve esetleg érvényben levő különleges szabályok figyelembe vétele mellett, az előadott vagy előadni szándékolt kérelme teljesíthető-e vagy sem. És ha az a kérelem teljesíthető és a felhozott indokok elfogadhatók, bizonyára előnyös elintézését nyer az, ha a szabályszerűen és módon kerül is az elintézésre hivatott előjáró elé. De ha anyagi, erkölcsi vagy szolgálati akadályok vagy más fontos körülmények gátolják valamely kérelemnek a kérelmező óhajta szerinti elintézését, nem vezethet ott célhoz a legbefolyásosabb pártfogó közbenjárása sem. S ha egynemely kivételes esetben mégis célhoz vezet, hosszú időkre való megbélyegzésnek, sőt komolyabb felelősségrevonásnak is kiteszi magát az ilyen kérelmező, mert kérelme teljesítésének ilyen módon való kieroszakolásával előjáróit szándékosan kényszerhelyzetbe hozta.

A panaszkodásnál való hasonló eljárás még súlyosabb beszámítás alá esik.

Ennél nyánis, a panaszkodó, illetéktelen egyének tudomására hoz, tehát a külvilág elé huzzol esetleg olyan dolgokat, a melyek a testület legsajátosabb belügyei közé tartoznak. Holott, ha a Szolgálati szabályzat I. rész 14. szakaszában foglaltakat alaposan áttanulmányozza s ha annak valamely meg nem értett részét magának megmagyaráztatja, bárki is mindjárt rájön, hogy felesleges itt a panasznak befolyásos pártfogók útján való közvetítése.

Érett megfontolás után előadhatja azt a szabályok által meghatározott időben és körülmények között hár-melyik előjárójánál vagy közvetlenül, vagy ha ezt nem várhatja, a megfelelő szolgálati uton a nélkül, hogy ebből, ha a panaszra jogosult, bármi kellemetlensége is keletkezhetnék. És bizonyos lehet abban is, hogy *jogos* panaszra mindenkor figyelembe vétetik és méltányos elintézését is fog nyerni.

Ilyen dolgokban még azért is helytelen pártfogókhöz fordulni s kérelmeket vagy panaszokat elintézését ezek közvetítésével szorgalmazni, mert ha a kérelmező erkölcsi magaviselete, szolgálati ideje vagy más általa is ismert megkerülhetetlen szolgálati akadályok a kérelem kedvező elintézését lehetetlenné teszik, vagy ha a panasz jogtalanul bizonyul, könnyen előfordulhat, hogy az

elmaradhatlan felelősségrevonás mellett, még a pártfogó is megveri őt, mert kellő felvilágosítás után az is rájön, hogy bizony érdemtelen emberre pazarolta jóakarata közbenjárását.

De mindezeknél legesenyőbb s így eléggé el nem ítéltető: a névtelen feljelentések mögé való burkolódzás. Mert ez már nemcsak szabálytalanság, hanem egyenesen jellemtelenség is.

Ha olyan dologról van szó, a mely megtorlást vagy rendezést igényel, azt jogában van, sőt egyenesen kötelessége is bárkinek és bármelyik előjárónál közvetlenül vagy írásbeli jelentésben bejelenteni. Nincs itt semmi szükség arra, hogy az ismeretlenség homályába burkolódzék. Adja elő vagy írja meg nyíltan, bátran és férfisan észleleteit, sorolja fel sérelmeit nevezze meg a személyeket, a kik állításainak minden pontját elfogadhatóan bizonyítani is tudják. De mindezeket is csak akkor tegye, ha az állított dolgokat személyesen észlelte és csak ha a testület érdekeit vagy jó hírnevét veszélyeztető dologról van szó.

Jelentéktelen és rendes szolgálati uton elintézhető eseteknek a szolgálati ut mellőzésével való bejelentése, ha nem is olyan jellemző az egyes csendőrre nézve, mint a névtelen levél folytán való áskálódás, de mindenestre olyan hiba, a melynek egy fegyelmezett csendőrnél előfordulni nem szabad.

A személyesen nem ismert és csak másoktól hallott dolgoknak névtelenül s mint igen gyakran előfordul, szándékosan elferdítve való bejelentése pedig egyenesen rágalmazás, amelyért, ha írójának kiléte kiderül, annak még a testületből való eltávolítás sem lehet elég súlyos büntetés, annál is inkább, mert rossz madár az, a mely a maga fészkebe piszkít!

Az ilyen ember különben is megvetésre méltó. S bizonyos, hogy ebbeli szokásait hajlamait ismerve, nincs a társadalomnak olyan osztálya, a mely pártjára állana vagy tagjai között megtűrné. Annál kevésbé tűrhető meg egy olyan testületben, mint a csendőrség, a melynek éppen legfontosabb hivatása közé tartozik a többi között az is, hogy ártatlanul, rossz szándékból meghurczolt emberek rágalmozóit, hecmérlőit kiderítse, az igazságszolgáltatás kezébe juttassa s így a meghurczolt egyént megillető elégtételadáshoz és jó hírnevének helyreállításához kötelességszerűen adatokat szolgáltatasson.

*

Csak kötelességét teljesíti tehát minden előjáró és minden bajtárs is, ha az ilyen névtelen feljelentésekre hajlammal bíró alárendeltjét vagy bajtársát figyelemmel kíséri s ebbeli hajlamairól, eselekményeiről leszoktatni törekszik; vagy ha már javíthatatlan, mint a testület jó hírnevének megrontóját, egyenesen leleplezi s megérdemelt felelősségrevonását ekként elősegíti.

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ár 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti **Beretvás Tamás** gyógyszerész **Kispesten**. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingy. postai szállítással.

A csendőr szolgálatáról és magán-életéről.

Irta: *Preszly Loránd csendőrfőhadnagy.*

I.

Szolgálati utasításunk határozott rendelkezésekkel körvonalazza, hogy egy csendőrtől úgy szolgálatban, mint azonkívül milyen magaviseletet és milyen magatartást követel, — épen azért jó előre kijelentem, hogy most, a mikor a csendőr szolgálata és magánélete felett olvasóimmal megbeszélést folytatok, — utasításaink szellemét ugyan szem elől téveszteni nem fogom, de annak rendelkezéseit sem óhajtom magyarázni vagy értelmezni, hanem kizárólag olyan dolgokról fogok írni, melyek egyrészt a csendőrben a nemes érzelmek fejlesztésére és gyarapítására fognak szolgálni, másrészt pedig a katonai szellem ébresztését fogják czélozni és szolgálni: a magánéletét illetőleg pedig támogatni óhajtom a csendőrt oly kérdések megoldásában, melyek alkalmasak lesznek arra, hogy csendőrségi intézményünk iránti ragaszkodást, szeretetet és büszkeséget bennünk felébreresszék.

Testületünk erkölcsi alapja mindannyiunk alapos tudásában és buzgó köteleességteljesítésében van biztosítva. A midőn a csendőr szolgálati köteleimről fogok írni, vezérgondolataim a szolgálat iránti hűség megtartása, a lemondással párosult odaadás, a teljes megbízhatóság, a feltétlen engedelmesseg, a fáradhatlanság, a rendíthetetlen vitézség és hideg balálmevetés lesznek. Midőn pedig majd reátérek a csendőr magánélete feletti megbeszélésre, ebben a helyes magatartásról, a katonai erényekről, a jellemes katonához illő gondolkozásról, a bajtársi szeretetről és sok egyéb a magánéletet érintő körülményekről fogok értekezni.

II.

Sajátlagos szolgálati rendeltetésünk szükségessé teszi azt, hogy részletesebben foglalkozzam a csendőr szolgálati magatartásával, mert hiszen már a szolgálati eskü letételének napján érzi minden fiatal próbacsendőr, hogy ő — dacára a csapattesténél nyert katonai kiképztségének — mégis csak újoncz s egészen ismeretlen világ az, a melybe került és nagyon sok mindenre van szüksége, a mi őt derék és gyakorlott csendőrré teszi. Azért adhatjuk a fiatal próbacsendőrnek már eskütétele órájában azt az intő tanácsot, hogy rendkívüli fontossággal és a legkisebb részletekig menő lelkiismeretességgel figyeljen meg mindent, hogy helyét — a bova — mint csendőr — állítva lesz, teljesen és egészen betölteni képes legyen.

A próbacsendőr-tanfolyamokba rendelés czélja is az, hogy a próbacsendőr mielőtt az őrsön megkezdendő gyakorlati szolgálatát, tudatában legyen ama ismereteknek, melyeket egy csendőrtől hivatása megkövetel. A próbacsendőr tanosztálybeli kiképzésének épen ezért rendkívül nagy a fontossága. Alkalom és mód nyújtatik neki arra, hogy a csendőrségi utasításokat és szabályokat, továbbá a büntető rendelkezéseket, végül azon katonai ismereteket tanulja meg a legpontosabban ismerni és a kiképzés fokozatos előhaladása mellett azok t a legkisebb részletükig magáévá tenni, a melyek ismerete és tudása nélkül egy csendőr el sem képzelhető.

A próbacsendőr-tanfolyamokban levő próbacsendőr akkor, a midőn megismerkedik a csendőrszolgálat elemi és alapismereteivel, tudatára ébred a csendőrszolgálat fontosságának és magasatos hivatásának is, és önkénytelenül reájön arra, hogy milyen szép élethivatás vár reá a gyakorlati szolgálat terén.

Megismerkedve a büntető-törvények és szabályok rendelkezéseivel, látja az emberek bűnözésének beláthatatlanul tág mezéjét, de ugyanakkor büszke önértéttől duzzad férfikeble, hogy a tanfolyam sikeres elvégzése után ő is egyik cselekvő tagja lesz annak a testületnek, melynek nemcsak az a rendeltetése, hogy a bűnbeesett embert az igazságszolgáltatásnak átadja, hanem a megelőző szolgálattal épen egyik magasatos hivatása a gyarló embert a bűnbejutástól megmenteni.

Akkor, a mikor látja, hogy az emberek nagy része nem tiszteli az állam és a társadalom fennállására hozott törvényeket, melyek nélkül pedig az élet- és vagyonbiztonság nem állna meg, az erősebb a gyengét elnyomná, az élet örömeit nem becsületes szorgalommal, munkával és igyekezettel, hanem erőszakkal tenné magáévá, szüksége van az államnak egy a saját és polgárai oltalmára rendelt testületre, a mely hivatva van megvédeni legszebb és legnemesebb jogait s megoltalmazni azokat minden gonosz törekvések ellen; ismétleten, akkor a mikor mindennek tudatára jön, lehetetlen, hogy át ne hatná lelkét nemes hivatásának és nagyfokú felelősségének tudata és ne igyekezne Isten által beléoltott értelmi képességeit és tehetségét felhasználni arra, hogy a gyakorlati szolgálatra magát kellő lelkiismeretességgel minél jobban és minél alaposabban előkészítse.

Lépésről-lépésre haladva megismerkedik azon katonai és emberi erényekkel, melyek egy csendőrtől megköveteltetnek, de megismerkedik azon erkölcsi hibákkal is, melyeket minden csendőrnek el kell kerülni.

A gyakorlati tudással és tapasztalatokkal bőven rendelkező oktatók előadásait, ha éles figyelemmel kíséri, meg fogja tanulni az utasítások és szabályok helyes értelmezését és ezúton alaposan megerősödik ismereteiben s azokban a teljes biztoságot szerzi meg.

Tanosztályban léte alatt megszokja azt — a csapatokétól megkülönböztetett — nagyobbfokú engedelmességet és szigorúbb fegyelmet, — a mely testületünk feltéve ösztött fegyelmélettségének képezi alapját, s a melynek eredményes és sikeres működése válnék lehetetlenné, ha az a legkisebb mértékben is meglazítottatnék.

Kiképzése folyamán megismerkedik fegyvereivel is, melyek épségben és tisztán való megvédelmezése és megtartása a csendőr legszentebb kötelessége s a melylyel össze kell forrni a becsületének is.

A tanosztály adja meg a módot és alkalmat arra, hogy a próbacsendőr az öntevékenység, az önképzés fogalmával tisztában legyen, hogy magába nevelje a szolgálat iránti hűséget, állhatatosságot és minden áldozatra kész odaadást, mely katonai erényekre épen a csendőr-életben — melyben a nélkülözéseknek minden neme igen gyakran előfordul — nagy szüksége van.

Tudjuk, hogy az állam minden polgárának kötelessége munkálni az állam javát; de míg a polgárembert munkájában az a remény kecsgetti, hogy minden munkájával a saját boldogulását is előmozdítja, jövedelme, anyagi jóléte is gyarapszik, addig mi, — a csendőrség tagjai — nagy és fárasztó munkánkkal nem

BUTOR

képzésért v. részletfizetésre legjuttányosabb áron
EBHENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 68—59.

BUTOR

Budapest székesfőváros Népszállója.

saját jólétünket, nem anyagi érdekeinket szolgáljuk önző módon, hanem csak azt a célt szolgáljuk önzetlenül és nemesen, hogy polgártársaink zavartalanul dolgozhassanak az Állam s a saját jólétükön; tehát mi ideális célok szolgálatában állunk, a melyek erkölcsi erőt adnak nekünk akkor, hogy bukkadatlan szorgalommal és kitartással végezzük fontos feladatunkat, hogy így mindig méltók és mindig méltóbbak legyünk arra a megkülönböztetett tisztelésre, becslésre és elismerésre, melylyel nemcsak az Állam, de annak minden rendű és rangú tagja tisztelőtünknek mindenkor adozik.

Azért ruházott az állami tisztelőtünk tagjaira kivételes hatalmat és kivételes jogokat, mert hivatásunk és rendeltetésünk is kivételes. És ha a csendőrbeszűlet fogalmát akarom meghatározni, azt kell mondanom, hogy az nem más, mint a csendőr kivételes és nehéz hivatásából folyó kötelesek önzetlen teljesítése. Ez a csendőrbeszűlet meg is követeli a tisztelőtünk minden tagjától azt, hogy annak erkölcsi parancsait teljes erejével kövesse, legyen az számára egy olyan kincs, mely drágább az Élet minden mulandó örömeinél és porlandó gazdagságánál, mert alapja annak a bizalomnak, melylyel bennünket az állam és polgárai megajándékoznak.

A próbacsendőr számára tehát a tanosztályban teljesített szolgálata rendkívül fontos és jelentős, mert ez a kiképzés adja meg számára a csendőrismeretek és ügyességek alapkövét és minden további törekvésnek és magasabb becsülgának a legnagyobb hasznot hajtó alapját.

Minden próbacsendőrnek akkor, a mikor a csendőrszolgálat elemeivel azonos érintkezésbe lép, meg kell tanulni az embereket helyesen ismerni, igyekezni magát kitűnő csendőrré képezni. Anyira komolyan, anynyira szilárdnak és megállapodottnak kell lennie, hogy életfeladatát tüzze ki maga elé: Ezt a nehéz, ezt a magaslatos hivatásom pályát választottam, akarom, hogy jól megfeleljek hivatásom teljesítésében, akarok jó csendőr lenni s itt akarok a csendőrségnél hazámnak szolgálni kedvvel, pályám iránti szeretetből és lelkesedéssel.

III.

A tanfolyamot sikeres eredménnyel végezve — telve lelkesedéssel — lép a gyakorlati életbe a próbacsendőr. A tanosztályból magával viszi a sok jó tanácsot és buzdítást, melyeket egész életén át sem volna szabad elfelejtenie.

Mint új ember új viszonyok közé kerül és ebben az új viszonyban nyílik meg előtte az igazi csendőrellet, csendőrszolgálat kapuja.

Őrsparancsnoka szeretettel fogadja új alárendeltjét, fiatal bajtársát és épen így fogadják őt öregebb bajtársai is. Teljesen és kizárólag a fiatal jövevényen fordul meg, hogy továbbra is mennyiben teszi magát érdemessé és méltóvá az előlegezett bizalomra és szeretetre. Ha szerény marad, tudását nem fitogtatja, szolgálati kötelemét szüntelen pontosan teljesíti és ezen kötelek teljesítésében — magával szemben — akár kényelemszeretet, akár közömbösségből egy bajszalnyt sem enged, azzal szemben rendszeretetének és megbízhatóságának, kötelességtudásának és szolgálati iránti

szeretetének adja tanubizonyosságát, akkor a maga számára előljárói becsülését és bajtársai szeretetét hamar megfogja szerezni. De ezek megszerzésére azért is szükség van, mert azok nélkül érdemleges munkálkodás és terekenységet kifejteni nem igen lesz képes.

Dezára minden elméleti ismereteknek és tudásnak, melyet az ifjú próbacsendőr a tanosztályban elsajátított, az őrsre történt bevonulása után pár nappal — inár tapasztalja, hogy ő keveset tud, azzal a tudással, — melyet ő olyan soknak hitt, azzal a gyakorlati szolgálat terén még megmozdulni sem tud, hogy ő még igazán nyomoz, a kinek sok-sok időre van szüksége, míg azt a gyakorlati tudást, nyugodtságot és tájékozottságot, melyekre egy csendőrnek szüksége van, elsajátítja. Ilyenkor érzi csak, hogy az elmélet és a gyakorlat milyen nagy távolságokra esnek egymástól s hogy a legkiválóbb és legtökéletesebb elméleti tudást is mily nehéz a gyakorlatban helyesen értékesíteni.

Minden fiatal csendőrnek, ha új őrsre helyeztetik, kötelessége magát az őrs különleges viszonyairól, a helyi és személyi ismeretek tekintetében alaposan tájékoztatni és a szolgálat menetét megtárgyalni.

Az őrsön teljesített szolgálat eredményes csak úgy lehet, hogy ha a csendőr a tudását és szakismeretét az őrs különleges szolgálati viszonyaihoz megfelelően alkalmazza, hogy ha az erre vonatkozó felfogásokat elsajátítja s megismeri mindazon módokat, melyek a járőr és egyéb szolgálatokra nézve kiadva vannak s a melyek az előljárók irányelveinek és parancsainak megfelelőek.

A csendőrnek őrizkednie kell attól, hogy bajtársai előtt előljárói vagy felebbvalói eljárását, parancsait, vagy rendelkezéseit biralat alá vegye, vagy azokra megjegyzéseket tegyen, épen úgy kívánatos, hogy bajtársaival szemben is mindig és minden tekintetben megfontolt és tapintatos legyen.

Legyen gondja arra és élénk törekvését képezze, hogy a napi foglalkozási tervet az ébresztőtől a takarodóig pontosan betartva s a mennyiben részese a laktanyában teljesítendő szolgálat iratnak elő, azt a fenálló szabályok szellemében lelkiismeretesen teljesítse, mert csakis ily eljárás mellett lehet őrsparancsnokának megbízható támasza.

A külszolgálat minden részletét itt nem beszélhetem meg, miután az igen sokféle és különböző, tehát csak általános utmutatásokat fogok adni.

Azon tényből kiindulva, hogy jelenlegi viszonyaink mellett igen könnyen előfordul, hogy fiatal csendőrré híral azon feladit és kötelesség, hogy bizonyos szolgálatokat önállóan kell teljesítenie, mi sem természetesebb, mint az, hogy minden fiatal csendőrnek magát az utasítások ismeretében annyira kell képeznie, hogy önálló szolgálatokat helyesen teljesíteni képes legyen. Azért az önterekenység szakadatlanul folytatandó, annak szüntelenie egy napra sem szabad. Az utasítások és szabályok kéznél vannak, rendelkezésére állanak minden csendőrnek, tehát ha valami felől nincs tisztában, ha valami homályos dötte, ha valami tekintetekben kétsége van, ne késedelmeskedjék, hanem haladéktalanul szerezzen magának bizonyosságot akár azáltal, hogy a szabályokban utána néz, akár azáltal, hogy előljárói felvilágosító parancsait kikéri.

FIGYELMEZTETÉS!

Ne vegyen sddig gramofont, enfont, hanglemest vagy bármily más hangszert, amíg

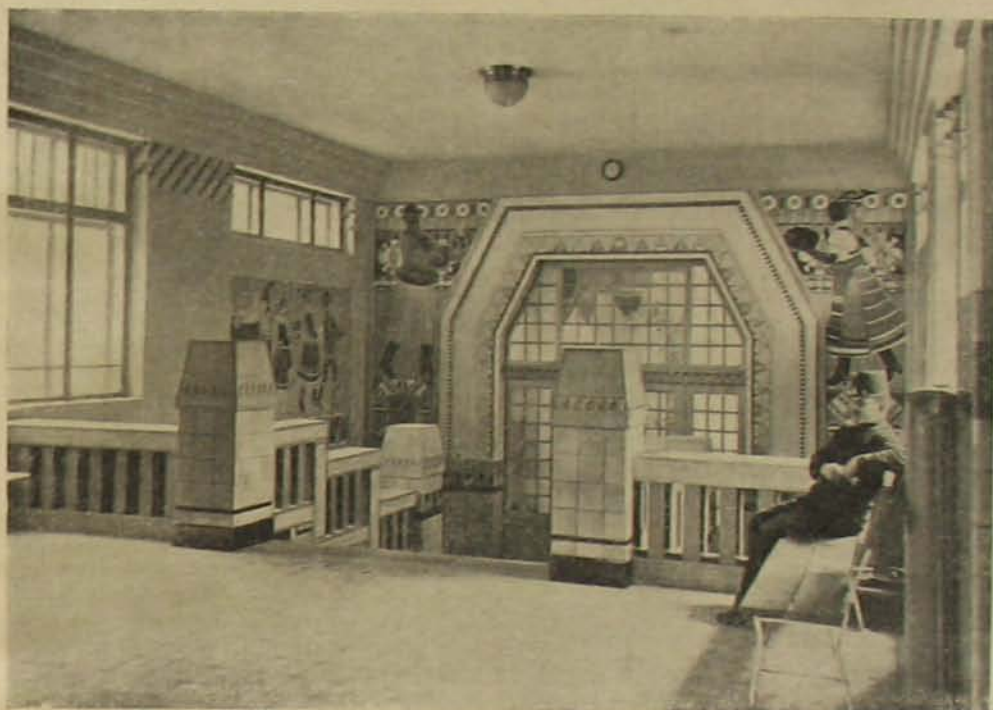
REICH ALADÁR műhangszer készítő
BUDAPEST, VII/6. NÉPPIRHAZ-UTCA 27. SZÁM.

Csendőröknek 5% engedmény!

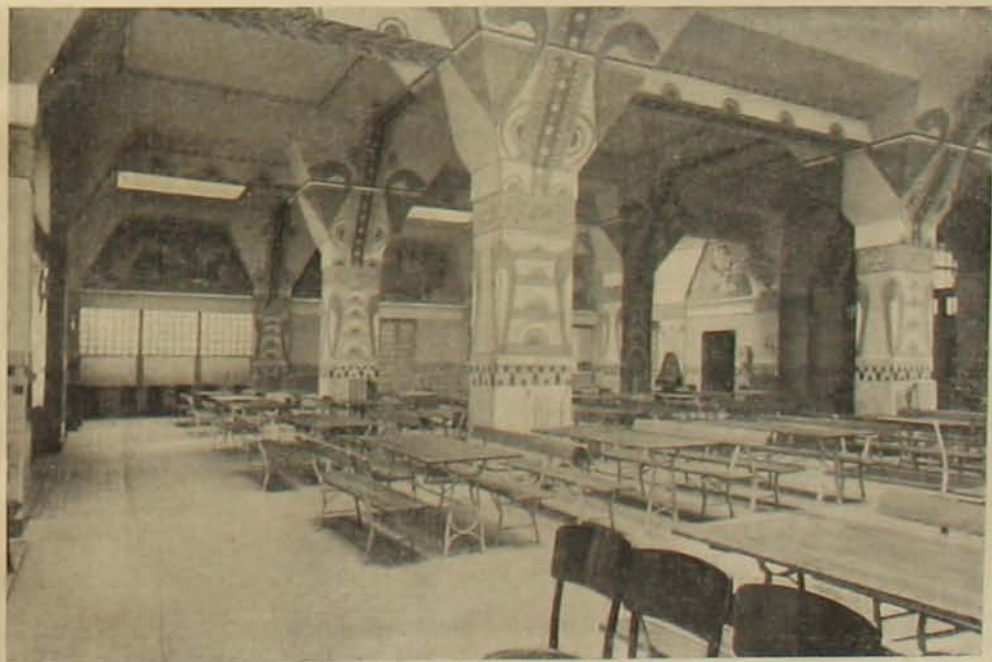
Köpes árjegyzékét el nem kéri, amely ingyen lesz küldve.

Grammofon 22 K, eufon 35 K, hanglemezek 2-40 korona.

Lépcsőház.

Étkező.

Idősebb bajtársakhoz is lehet kevésbé fontos ügyekben tanácsért, felvilágosításért vagy utbaigazításért fordulni, ők már rendelkeznek azzal a gyakorlatossággal és értelmességgel, hogy felvilágosítsák stb. adhatnak.

Előjárók és idősebb bajtársak szolgálati ténykedéseit el kell lenni, ügyességüket a eljárásukat el kell sajátítani, gyakorlatias oktatásukat pedig figyelemmel hallgatni. Ha netalán azt látna, hogy azok eljárása nem fedi mindenben a szabályok és utasítások rendelkezéseit, akkor nem kell késmi az eltérések felderítésével, mert felismeret, feltűdás károsabb, mint a teljes tudatlanság.

(Folyt. köv.)

A telefon feltalálása.

Alexander Graham Bell, a ki harminczhat esztendővel ezelőtt találta fel a telefont, egy bosztoni mérnök-társaságban előadást tartott találmányának történetéről.

A telefon eszméje 1874-ben támadt benne, a mikor a bosztoni siketnéma-intézet tanítója volt. Bell mágneses telefonra gondolt, abban a föltervésben, hogy hangjának vibrációjával villamos rezgéseket fog előidézni és hogy a vezeték másik végén valamilyen hallható eredmény fog előállni. De bár elméletileg megvolt a győződve ennek lehetőségéről, nem tudta, hogy ez gyakorlatilag megvalósítható-e?

Hozáfogott a kísérletezőshez. 1874 őszétől 1875 nyaráig folytonosan experimentált, a nélkül hogy számbevéhető eredményeket tudott volna elérni. Az első siker 1875 júliusában következett be. Bell egy Watson nevű aszisztensével dolgozott együtt. Ő egy emelettel feljebb volt, mint Watson. Bell beszélt, Watson pedig a hallgatót füléhez szorítva, sggodalmasan figyelt. Egyszer csak Watson felrohant a lépcsőn és magán kívül kiáltotta:

— Bell úr, egészen pontosan hallom a hangját!

Már októberben szabadalmaztatta Bell a találmányát, még pedig, minthogy fontosságáról nagyon is meg volt győződve, egyszerre Amerika és Európa államaiban. A szabadalmaztatás nagyon sok pénzbe került, de ezt a pénzt a feltaláló barátai és tisztelői nagynehezen összedadták. Amerikában 1876 februárjában és márcziusában szabadalmazták a találmányt. Itt meg kell jegyezni, hogy Edison, a kit a telefon feltalálójának szoktak ünnepegni, csak 1876-ban szabadalmaztatta hangosan recsegő telefonját.

Bell 1876 májusában ismertette első ízben találmányát, a melyet ugyanebben az évben a filadelfiai kiállításon is bemutatott. A zsüri semmiféle ügyet nem velett a szerinte jelentéktelen tárgyra és nem is sejtette, miféle zseniális találmánnyal van dolga. A zsüri egyik tagja II. Dom Pedro, Brazília királya volt, a kit Bell

már régebről ismert. Bell felkereste a császárt és elpanaszolta neki, hogy a kiállítás berekeztése már közeledik és a zsüri még mindig húzódik annak eldöntéséről, hogy a telefon megérdemel-e valamilyen díjat? A császár Bell meghívására ellátogatott abba a pavilonba, a hol a telefon ki volt állítva. Füléhez vette a hallgatót és leste, mit fog meghallani abból, a mit a feltaláló a nagy terem másik végén lévő kagylóba bebeszél. Bell Hamlet híres monológját reczitálta el: „Lenni vagy nem lenni...”. A császár, arczán a legnagyobb meglepetéssel, szinte megdöbbenéssel hallgatta a csodálatos hangokat. A mikor letette a hallgatót, ezzel a kiáltással fordult Bell aszisztenséhez: „Istenem, hisz ez a dolog beszél!” Utána Thomson, a későbbi Kelvin lord, a híres fizikus vette füléhez a hallgatót és ő is szinte elképedt bámulatában. Ezzel a telefon sorsa el volt döntve. Persze a találmány még fejlesztésre és tökéletesítésre szorult. A legjobban a mikrofon feltalálása lendített rajta, a mely Hughes műve volt. Mig eleinte csak igen kis távolságra tudtak telefonálni, e találmány fejlődésével ez a távolság mindinkább megnövekedett. Boston, Salem, Filadelfia és New-york voltak az első kísérleti állomások.

Erdekes, hogy Bellt két fiatal japán diák felkereste, a kik azt tudakolták Belltől, hogy japán nyelven is lehet-e telefonálni? A mikor Bell igennel felelt erre a naiv kérdésre, mindjárt megpróbálkozott a két ifjú az új találmánnyal. A japán nyelv volt tehát az angol nyelv után az első idegen nyelv a melyen telefonáltak.

A telefonnak ezután már könnyű volt az érvényesülése. Egyre több előadáson, egyre több tanulmányban ismertették. Elismeretése után üzleti értékesítését egy nagy részvénytársaság vállalta, a melynek részvényei a nyolczvanas évek elején névértékük százszorosát is meghaladták már.

A legnagyobb elismerés azzal jutott Bellre, hogy a francia kormány a Volta-díjat adományozta neki. Ezt a díjat, a mely 50.000 aranyfrank, és a melyet maga I. Napoleon alapított, elsőizben a nagy Volta kapta meg.

KÉPEINKHEZ.

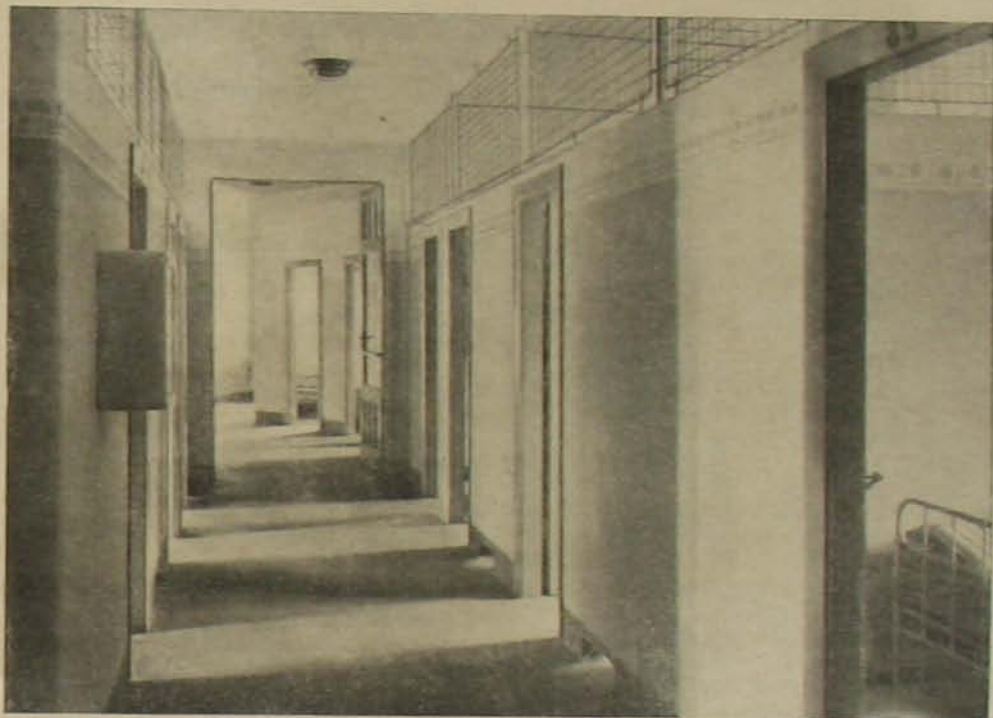
A budapesti népszálló.

Több mint egy millió koronába került ez az épület, a melyet képeink egyikén bemutatunk. Van benne 396 hálófülke és 42 külön hálószoba. Ezekben felül ruhatár, ruha- és cipőtisztító helyiség, podgyász-, kerékpár- és fehérenemű raktár, olvasóterem könyvtárral, valamint játék- és fogadószoba. Az ebédlő 36 asztalánál 288 egyén öltözköthet egyszerre, de az igen czélszerűen berendezett konyhában egyszerre ezer ember számára is lehet ebédet készíteni. A fürdők, mosókonyhák, szertárak és gépházak a pinczében vannak elhelyezve.

Szóval minden kényelmet megtalál benne a nőtelen szegény munkás, aki eddig túlzusfolt, piszkos lakásokban, drága pénzen volt kénytelen magának éjjeli szállást biztosítani, hol egy szobában sokszor 12—15-en is kénytelenek voltak meghuzódni, csakhogy a főbérlet pénzességét kielégíthessék és a kitolonzolás veszélyét elkerülhessék.

Budapest ugyanis az ágyrajárók városa. Ebben a tekintetben kivívta a világ nagyvárosai között a szomorú elsőséget. Annyi túlzusfolt lakást, mint itt, a világ egyetlen nagy városában se lehet találni. És nem lehetett ezt megszüntetni az a tárgyban kiadott számos szabályrendelettel és számtalan rendőri ellenőrzéssel sem

Budapest székesfőváros Népszállója. — Hálófülkék folyosója.

Mert lakni kell valahol mindenkinek és ha alkalmasabb lakást nem talál, oda kell mennie, a hol legalább meghúzódhatik.

De mivel egészségügyi-, erkölcsi- és közbiztonsági tekintetben már teljesen tűrhetetlenné vált a túlszűfolt lakások folytonos szaporodása, Budapestnek is követnie kellett a külföldi nagyvárosok példáját, a hol már régebb óta, az ilyen helyekre kényszerült közönség igényéhez mérten elég kényelmesen berendezett népszálló fogadja a napi fáradozások után pihenni vágyó nőtlen szegénymunkást.

A fizetendő díjak valamivel magasabbak ugyan, mint a mennyit a magánlakásokban fizettek eddig, a mennyiben egy hálófülke ára egy éjjelre 60 f., a külön hálószobáé pedig 80 f., az előbbi egy hétre 3-60 K az utóbbi pedig 4-20 K, míg a magánlakásokban 2-3 koronáért egész heti szállást biztosíthatnak maguknak a munkások. De a kik a kényelmes, nyugodt pihenésre és a tisztaságra adnak valamit, nem sajnálhatják azt a pár fillér különletet, mert ebben a tisztántartott, jól fűtött népszállóban mindezt megtalálhatják s ezenfelül tisztességes étkezésben és szórakozásban is részesülhetnek.

Egyelőre még csak ez az egy ilyen népszálló van Budapesten, de ha kellő pártolásra talál, fokozatosan több hasonló építkezéssel igyekszik majd a főváros a munkások ebbeli igényeit kielégíteni.

HIREK.

Csaszér Gyula cz. őrsvezető feldiszipése. Ócsaszéri és apostoli királyi Felsége a múlt évi november hó 20-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával Csaszér Gyula, m. kir. II. számú esendőrkerületbeli időleges nyugállományú cz. őrsvezetőnek, 27 ember életének a vízhozulástól, saját élete veszélyeztetésével történt meg-

mentéséért, a koronás ezüst érdemkeresztet méltóztatott legkegyelmesebben adományozni. E derék bajtársunk ünnepélyes feldiszipése, Vajdahunyadon a városi tanács-teremben, január 2-án folyt le, midőn is a város rendőrkapitánya a nagyszámban egybegyűlt bajtársak és intelligencia jelenlétében, a kitüntetett igazán szép érdemeinek meleg szavakkal történt méltatása után, a koronás ezüst érdemkeresztet annak mellére tűzte. Ennek megtörténte után az ünnepelt a dévai szárny legénységéből alakított esendőrszakasz, valamint a kivonult városi tűzoltótestület diszmenetelését, majd pedig az intelligencia szerenosekivánatait fogadta s a lélekemelő ünnepély ezzel véget ért.

Megtámadott esendőr. A somogy megyei Karádon január 7-én este 11 órakor, Rákóczi János ottani őrsbeli esendőrt szolgálatteljesítés közben, három subanca lefegyverzési szándékkal megtámadta. A támadók ellen Rákóczi esendőr találat nélkül egy lövést intézett, mire a támadók megfutamodtak. Kiletük megállapítván, az illetékes hatóságoknak feljelentettek.

Ellenszegülés. Póth Sándor nagybánya őrsbeli esendőr január 5-én déltául, szolgálatteljesítés közben Nagybányán Puczi Illés tolmányi lakos ellenszegülővel szemben, annak súlyos sérülésével végződött kardfegyvert használt.

Helyreigazítás. A esendőrségi internátus javára be- küldött es lapunk múlt évi 52. számában nyugtázott 37 koronát gyűjtött Kumi József köcsői őrsparancsnok rendfokozata nem őrsvezető, a mint azt tévesen közöltük volt, hanem őrmester.

Értesítés. Az 1912. évi kiadásu esendőrségi zsebkönyv néhány példánya még eladó. Ára: a bőrkötésűnek 3, a vászonkötésűnek 2 korona példányonként. Megrendelések a zsebkönyv szerkesztő bizottsághoz intézendők.

KÜLÖNFÉLEK.

Az emberi test megváltozásai. Közismert jelenség az, hogy gyermekek, néha hosszú betegsége után is ulaposan megnönek. Viszont pedig a katonai szolgálatidő elvégzése után például gyakran fejesóválva veszik észre az emberek, hogy a testük nagysága mintha megcsökkenként volna. S míg az előbbi esetben egészen valószínű, hogy a test hossza valóban megnövekedett a betegség alatt, ép oly valószínű a másik eset is, hogy bizonyos foglalkozások károsan hatnak a szervezet vagy legalább is a test fejlődésére. Kevésbé ismert dolog, hogy az emberi test nagysága a nap különböző részeiben sem egyenlő nagyságú. Reggel a felkelés után, az éjszakai nyugodalomban kipihent test a legnagyobb; a felkelés után fokozatosan csökken a nagysága s már öt-hat órával utóbb elérte a végső pontot a csökkenésben s azontúl ezen a ponton marad meg estig. A csökkenés nagysága nagy általánosságban 1—2 centiméter. Azok az emberek, kik napközben is le szoktak feküdni, felkeleskor körülbelül visszanyerik a testük eredeti nagyságát. Nagy és terhes testi munka, sok járáskeles után a test csökkenése még sokkal több, sőt 6 centimétert is elérhet. Az egyéni változatoktól eltekintve, ez a csökkenés fiataloknál, tevékenyebbeknél, nagyobb testi terjedelmű embereknel nagyobb, mint fiataloknál, kevésbé elfoglalt és kisebb embereknel. Az ilyen testnagyságváltozás oka három dolog lehet. A test súlya következtében a csontok érintkezésénél levő rugalmas inak összehúzódnak, azonkívül összenyomódik a láb boltozása is és a felsőbb csomb is mélyebben belé nyomul a csipőbe. A törzs és a végtagok ilyen módon rövidülnek meg. Pihenés és fekvés után a különbség ismét kiegyenlítődik.

Új gyógyszer. A titán nagyon elterjedt fém és az ember testében is előfordul. A titán a szántóföldben és csaknem az összes növényekben, az ember testben pedig a csontokban és az izomzatban található fel. Az álmában 0.11 százalék titán van, tehát onnan jut el leggyakrabban az ember testébe. Minthogy a titánsav sok ásványvízben is előfordul, már régóta használják gyógykezelésre is. Igen hatásos a titán közösen rohamoknál, ha ezek csomóképződéssel és az ízületek megmerevedésével vannak összekötve. — Újabban lupusnál és tuberkulózisnál is szép eredménnyel alkalmazták. A beteg részeket a titánnal becsutelik, vagy pedig borogatás alakjában használják. A titán az orr és kötszövet hurutot, valamint a felületes bőrbajokat is kedvezően befolyásolja. Újabban eg német orvos por-

lasztószerként és tüdővésznel, mint helyő szert nagy eredménnyel használta a titánt, melylyel most roszindulatú daganatoknál kísérleteznek.

Szerkesztői üzenetek.

N. J. csendőr. Csak próbacsendőrök és csendőrök viselnek gypaju kardbajtót.

P. csendőr. 1. Ha a pályázati feltételeknek megfelel, felveszik. 2. A végkielégítést megtarthatja. 3. Ha az államvasut nyugdíjintézménye feltételeinek megfelel, kaphat nyugdíjat.

B. B. B. 1. Nézetünk szerint nem tart, mert az az «ors- és járásparancsnok» számára előírva nincs. 2. Ha fel nem mentik, koteles jelentkezni.

M. L. 3333. 1. Igazolványra van szüksége. 2. Ily rövid idő nem számít megszakításnak.

Gyöngyvirág. 9567. Összeg nincs előírva, az előjárók a viszonyokat mérlegelve döntenek.

1913. Ha a legutóbbi becslés szorint a fejeukinti összeg 160 koronánál magasabb, úgy azt az újonnan belépő és megfizető, ha csak a régi részesok a 160 korona felüli részt maguknak ki nem írják, mely esetben az újonnan belépő tag csak 160 koronát fizet. Az újonnan belépő is részesül osztalékban, ha az örsön léte alatt a közgazdálkodás gyarapszik.

K. P. csendőr. Ha védkoteleszettségének tartama alatt s két évi megszakítás előtt jön vissza, folyósítva lesz.

1919. 1. Mult évi 53. Cs. L-ban, 1000 jelige alatt adott üzenetünk ennek is szól. Leghelyesebb, ha az esetet bejelenti a szárnyparancsnokságnak. 2. A «Pöttök» intézkedik. 3. Az iroda-átalányból szerzendő bo.

1911. M. K. Csendőregyén saját személye után nem fizet adót.

Érdeklőtök. Elvehető. Lásd szabályzat a honvéd-fogházak számára II. fej. 10. §. és szolg. szabályzat I. rész. 612. pontja.

Sz. 31. csendőr. Ha a 3. és 4. osztályból az öszezont vizsgát letette, úgy pályázhat. Csak a felsőbb elemi iskola 5. és 6. osztálya felel meg a polgári iskola 1. és 2. osztályának.

67. 1. Mint katonai teheróra nem szállítható. 2. Ily tárgyban elvből nem adunk tanácsot. Ezen okmányok már az engedélylyel együtt lettek volna leadandók.

J. 27. A szabadságot a körületi parancsnokság megadhatja. Második kérdésére nem adhatunk felvilágosítást, mert nem rendelkezünk kellő adatokkal.

3596. Csendőrség — ha nincsen más vagyona — csak elvélendőt annak járulékait fizott. Forruljon a szárnyparancsnoksághoz.

K. K. ez. ez. örsv. Számíthat, ha majd onro is sor kerül. Itt csak türelem segít.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, ca. és kir. közöshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény mellett szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Körrendelet.

150,606/20/a sz. Az 1906. évi november hó 20-án 106,118 10. szám alatt kelt körrendelettel (Rendeleti Közlöny szabályrendeletek 32. szám) közzétett kereskedelemügyi miniszteri rendelet értelmében az igazolványos altisztek, tekintet nélkül arra, hogy teljesítették-e próbaszolgálatot, vagy nem, elvégezték-e az utmesteri iskolai tanfolyamot, vagy sem, az utmesteri (utbiztosi) állások elnyerésénél a nem igazolványos pályázókkal szemben feltétlenül előnyben részesülnek.

Mint hogy ezek szerint az igazolványos altisztek ezen állásokat próbaszolgálat nélkül is elnyerhetik, ennél fogva további rendelkezésig ilyen próbaszolgálatra nem bocsátandók.

Budapest, 1911. évi december hó 23-án.

Hazai Samu, s. k.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okirattal megdicsértettek:

A m. kir. bonvédelmi miniszter ur által:

Laczkovits István, m. kir. II. számú csendőrkerület-heli ez. őrmester, egy árvízveszély alkalmával 15 ember életének megmentése körül tanusított bátor és önfeláldozó magatartásáért.

A m. kir. II. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Kiss G. Dezső csendőr, 1911. évi augusztus hó 27-én Algyő községben nagy néptömeg által történt megtámadtatása közben eszközölt két halálos lövésrel és két súlyos sebesüléssel végződött löfegyverhasználat alkalmával tanusított bátor és önfeláldozó magatartásáért.

Soós Imre őrmester, Biró István, Varga József II. Rósz Gusztáv és D. Nagy József ez. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett eredményes tevékenységükért, nemkülönben alárendeltjeik helyes és ezéllirányos vezetéséért és befolyásolásáért.

Kovács Bálint I. csendőr ez. őrsvezető, egy közveszélyes felfegyverzett tolvajbanda tagjainak eredményes üldözése alkalmával a tolvajbanda egy részének elfogása és az igazságszolgáltatás kezébe történő átadása körül kifejtett bátor, ügybuzgó és igen eredményes tevékenységéért.

Lakatos István őrmester, szárnyirodai segédmunkáisi minőségben huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységéért.

Csete Ferenc ez. őrmester, az 1911. évi augusztus hó 26-án Herkulesfürdőn pusztított tűzvész alkalmával a vagyonmentés körül tanusított önfeláldozó magatartásáért.

súért, nemkülönben mint a herkulesfürdői őrsnek négy éven át volt parancsnoka az őrs mintaszerejű vezetéséért, alárendeltjeinek helyes és ezéllirányos befolyásolásáért és oktatásáért, mely magatartásával a fürdőigazgatóság megelégedését is kivívta magának.

Gerseb József ez. őrsvezető, Mosó István, Köka Gyárfás, Fazekas Sándor és Lele Gusztáv csendőr ez. őrsvezetők és Bencsik István csendőr, a Herkulesfürdőn 1911. évi augusztus hó 26-án pusztított tűzvész alkalmával a vagyonmentés körül tanusított önfeláldozó tevékenységükért, nemkülönben a herkulesfürdői őrsön teljesített kiváló szolgálataikért és példás magatartásukért.

Gerseh József ez. őrsvezető, még külön, Oproviacs Szilárd 15 éves romániai tanuló hullájának nyomozása körül kifejtett buzgalmaért.

Haasz József csendőr, az 1911. évi augusztus 26-án Herkulesfürdőn pusztított tűzvész alkalmával a vagyonmentés körül kifejtett tevékenységéért, nemkülönben Oproviacs Szilárd 15 éves romániai tanuló hullájának feltalálása és 150 méter mélységből eszközölt kiemelése körül tanusított önfeláldozó és bátor magatartásáért és a herkulesfürdői őrsön teljesített kiváló szolgálataiért.

Pavlek Imre csendőr, a herkulesfürdői őrsön teljesített kiváló szolgálataiért és példás magatartásáért, nemkülönben Oproviacs Szilárd 15 éves romániai tanuló hullájának nyomozása alkalmával kifejtett fáradhatlan tevékenységéért.

Szőcs Antal járásőrmester, Hegyi József és Szilágyi János őrmesterek, Miklós István, Péter Sándor, Baricz Károly és Hermann János ez. őrmester, Palovics János, Kozsokár Haralompiusz, Bara Gábor és Schäffer Ferenc ez. őrsvezető II-od altisztek és Tok Pál csendőr, az 1911. év folyamán a Dunamentén uralgott kolerajárvány terjedésének megállítására tett hatósági intézkedések keresztülvitelének pontos és lelkiismeretes ellenőrzése körül kifejtett buzgó és eredményes szolgálataikért; Tok Pál csendőr ezenkívül a közbiztonsági szolgálat terén is tanusított igen eredményes tevékenységéért.

Oláh Sándor ez. őrmester és Popovics György ez. őrsvezető, II-od altiszt, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és igen eredményes tevékenységéért, Popovics György ez. őrsvezető, II-od altiszt, ezen felül még az 1911. évben a Dunamentén fellépett kolerajárvány terjedésének megállítására tett hatósági intézkedések keresztülvitelének pontos és lelkiismeretes ellenőrzése körül tanusított fáradhatlan magatartásáért.

Crainicoscu István csendőr ez. őrsvezető, Rotáriu Illes és Szabó Márton III. csendőrök, az 1910. évi június hó 14-én Néraszólymos községben pusztított árvízveszély alkalmával a személy és vagyonmentés körül kifejtett önfeláldozó fáradhatlan és ügybuzgó tevékenységükért.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár airtól nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkesztője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonion, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb. míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvassa, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön kötszervetés díjazással. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. II. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Laskai János csendőr, mert az 1911. évi augusztus hó 27-én egy néptömeg által megtámadott Kiss G. Dezső csendőr által eszközölt fegyverhasználat zajára a helyszínére sietett és válságos helyzetben volt bajtársát határozottan támogatva, a fegyverbecsület megvédésében tevékeny részt vett.

Szabó József III., Dombi Márk, Kovács János I. ez. őrmesterek, Németh Károly, Bába Imre, Darányi Péter, Lázár Sándor, Herczeg Imre, Szücs Imre, Faur Ezsias, Balázs György, Dobai Ferencz, Futó István, Kárász Gyula és Néveri Sándor ez. őrsvezető II.-od altisztek és Kentler János csendőr ez. őrsvezető, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért.

Pintér József próbacsendőr, mert járőrtársát egy tolvajbanda tagjainak üldözése és azok egy részének letartóztatása alkalmával határozottan támogatta.

Kecskés István, Blázs Péter, Papp Péter, Kerényi György, Piavitsy György, Pittik Illés, Kovács István II., Kengyela Gusztáv, Csala János, Martinovics Miklós, Ferencz Géza, Rosiála Akin, Fratilla János, Abrahám József csendőr ez. őrsvezetők, Faragó János, Tóth János IV., Gordán Bálint, Makai Demeter, Gombos János, Pintér Ferencz, Kálec János, Laux Adolf, Futaki Gábor, Simon Domokos, Dombos István, Schreiber József, Siha András, Burger Márton, Negrea Vazul, Berkó József, Laur János, Putnoki József, Szücs János II., Szabó István III., Lenovics József, Koczka Mihály, Vas István, Mester Ferencz, Virág György, Boros Sándor, Domány János, Pityi József, Imre Mihály, Lengyel Géza, Rotáriu Illés, Boros László, Farkas Ferencz, Hunyadi Pál, Pálfi Áron, Utinyáncz János, Juhász Sándor, Gerner József csendőrök, Lévai Sándor próbacsendőr ez. őrsvezető, Fenyvesi János, Szabó Lajos III., Fabó István, Fendrik Lajos és Pap Ferencz II. próbacsendőrök, az 1911. évfolyamán a Dunamentén uralgott korelajvány terjedésének megállítására tett hatósági intézkedések keresztvitelének pontos és lelkiismeretes ellenőrzése körül kifejtett buzgó és eredményes szolgálataikért.

Róth János, Kopasz Áron, Gordán Mihály és Fock

Pál ez. őrmesterek, Papp József III. ez. őrsvezető, II.-od altiszt és Lukács Dénes csendőr ez. őrsvezető, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért.

Csiszér András ez. őrmester, segédoktatói minőségben a próbacsendőrök kiképzése és vezetése körül kifejtett ernyedetlen szorgalmáért.

Nyugállományba helyeztetett:

1912 január 1-ével:

Wilhelm István, m. kir. VII. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Fogaras.

Goldhammer Ede, m. kir. VIII. sz. csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint „rokkant, népfölkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Belényes.

Magyar János, m. kir. III. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Óbecse.

Előléptettek

1912 január 1-ével:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában: Török Ferencz, Bencze János és Bálint István ez. őrsvezetők, őrsvezetőkké.

Házasságra lépett:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: Rus János ez. őrsvezető, Berta Erzsébettel, 1911 decz. 23-án, Gyomán.

HASZNALT ÍRÓGÉPEK

bármely rendszerben. — Állandóan nagy választék.

Gilűk M. Ödön,

Budapest.

írógép - kellékek szaküzlete.
Javító-műhely.

IV., Liszt Ferencz-tér 18.
Telefon: 153-41. sz.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, = VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

1912. évi előjegyzési naptáraink megjelentek,
azokat minden rendeléshez díjtalanul mellékeljük.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A csalók furfangjai.

Irta: *Spektor.*

A pénzszerzés egyik könnyű és mondhatni ma már szinte divatos módja abban áll, hogy a tudatlan, laikus népet különféle fondorlatokkal tévedésbe ejtik s pénzt úgy csalják ki. A pénzszerzés ezen módszere sokkal könnyebb, mint a lopás, avagy rablás, a hol a gonosztevő esetleg életét, avagy testi épségét is veszélyezteti.

A csalásnál elég az alkalmas külső, mely bizalmat kelt és tiszteletet parancsol a szellemi fölény, mely az áldozat védekezését leküzdí s a biztos fellépés, mely a gyannt elhárítja. Ha mindezekkel nem rendelkezik a csaló, akkor még mindig van módja fondorlattal pénzhez jutni, t. i. a csalást írásban követi el. Egy-egy sikerült csalás után könnyű a gonosztevőnek tovatűnni. Más név, más ruha, más igazoló iratok és az új tartózkodási hely mindezt lehetővé teszik.

A csalások jó talaja a vidék, hol sok a tudatlan, tapasztalatlan ember, a ki könnyen felül a furfangos nagyvarosinak. A szélhámosok, házasságscédélgők, biztosítási csaló-ügynökök, lókupeczék, régiséghamisítók, óvadéksikkasztók, árucsalók, hamiskártyások egész raja lepi el a vidéket is s a bűnügyi krónikákban és a napi hírek között lépten-nyomon találkozunk ilyenekkel. A nyomozó csendőr eljárása ezekkel szemben eléggé meg van nehezítve, mert bár a csalók nagyrésze személyesen és nem írásban hajtja végre üzemeit s így áldozatai külső kinézését eléggé le tudják írni, de mert a hűncelekmény elkövetése után tovább utazik, bajos megtudni, hogy a szélhámos tulajdonképen kicsoda. Nézzük sorra a csalók típusait.

1. Szélhámosság.

A híres Róza Sándor és Bogár Imre alakjait a hűnözők világában frukkos és czilinderes gonosztevők váltották fel s a puszták rénei ma átváltozott külsővel ott forgolódnak a fényes uri szalonokban. Hangzatos név, kifogástalan ruha, előkelő megjelenés, gavallér modor rejtik magukban azon bűnös erőt, mely megnyitja előttük a nagy uri hazákat.

Strassnoff Ignác, Voigt Keresztély, Sterk Nándor, Margulin Ottó, herczeg Manolescu György, Tscherniatieff

oly alakok, a kiket, mint világiáro szélhámosokat bizonyára ismerünk a bűnügyi krónikákból. Az imponáló uniformis, a csillogó ordok, a hangzatos név, a biztos fellépés jó csomó pénzhez juttatta az illetőket, gondatlan uri életet biztosított nekik s midőn rajta is vesztettek üzemeiken, megbánás helyett joizú mosolylyal gondoltak vissza világraszóló szélhámoságaikra.

Nézzünk körül a vidéki helyeken, hogy tűnik ott fel a fenti szélhámosok hasonmása? A falusi portán gondatlanul pipázgató birtokoshoz beállít két czilinderes ur, szívarral a szájában, az egyik gróf X-nek mutatkozik be, a másik ennek titkára. A gróf ur minden kínálás nélkül leereszkedő méltósággal egy karosszékre veti magát s jól összeállított bevezetés után a meghalt atyafit urra kéri, hogy a titkára által előmutatott előfizetési íven rendelje meg a festők eladásra szánt képsorozatát, mert hiszen eltekintve attól, hogy minden kép egymaga műremeke a legkiválóbb festőinknek, egyuttal a rendelés nemeslelkű adakozással jár, mert a jövedelem a szegénysorsu magyar festők támogatására lesz fordítva.

Az előfizetési íven ott diszeleg a vidék első földesurának s a jolesebb köztisztviselőknék neve is, kik megrendelésükkel is bizonyítják, hogy nem aféle szélhámosságról van szó. A meglepett atyafi ötöl, hatol, kérdőzködik a képek alakjáról, nagyságáról s mielőtt minden kételyét szóbeli ígérettel eloszlatták, elébe tolják az aláírási ívet, mely kényelmes havi részleteket is megenged, mire az atyafi gyanútlanul aláírja az ívet. Joidó mulva megjő a rendelt képgyűjtemény, de az 200 korona vételár ellenében alig 20—30 korona érő kis színes metszeteket, utánzatokat tartalmaz.

A dolog pörre kerül — a magyar ember könnyen megy bele — s a szegény atyafi hiába védekezik azzal, hogy az urak ezt és azt ígértették, ez mitsem használ, mert hiszen ott van a megrendelő lapon, hogy a szóbeli megállapodások nem érvényesek. Olvasta volna el jobban az atyafi, hogy mit ír aki és hogy mit ígért a rendelő lap. Szegénynek ráadásul még nyakába szorok az összes perköltségeket is.

Hűresebben jártak azonban az egyik vidéki hivatal tisztviselői, a kik egy galicziai fényképesznél életnagyságu képeket rendeltek s előleg fejében 20—20 koronát

STOWASSER JÁNOS császári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oeskal és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeit. Harmonikák erősen tisztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközölköttek. Argyérek minden hangszerről külön küldeték. **Magyarország legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára.**

le is fizettek, tekintettel arra, hogy a rendelőlapon magasabb rangú hivatalnoktársaik is tündököltek s ezáltal a fényképész iránt növelték a bizalmat.

A megrendelők persze itéletnapig várhatták a képekre s mondogathatták egymásnak, hogy nincs se pénz, se kép. Mondani sem kell, hogy az utóbbi esetben a család által felmutatott megrendelő iven a nevek hamisítva voltak s hogy a világcéslő fényképésznek se Galicziában, se másutt fényképészeti műterme nem volt. Utólag mindent megállapította a csendőri nyomozás, de hol a tettes? Mire lapokba került a dolog s megindult a körözés, addig az illető jó üzleteket csinálva, más uton folytatta csalásait.

Nagyobb bajt okoznak a szélhámosok, ha női szivekhez is hozzá tudtak férkőzni s házasságszedelgéseket követtek el. Az ilyen szélhámosok idegenből toppannak be a jómódu falusi házba. Egy-két zsuron megtánczoltatják a házi kisasszonyt s édes szavakkal elcsavarják fejét. A falusi bakfi s igent mond még akkor, midőn az apa nem is tudja, hogy micsoda tulajdonképen a jóvendőbeli vő. A felmutatott hamis diplomák megnyugtadják a papát, kinek sirva vallja be a szerelmes leányzó, hogy „Tihamér” nélkül már nem tudna élni. A szélhámosok néha, ha nagyon makacs a papa, a gólyát sem átadják előre megrendelni, avagy a mindenható mama kegyét nyerik meg, ki bele gyezésre bírja az engedékeny férjet. A behálózott családapa s a szerelmes leányzó csak akkor eszmélnek, mikor már késő, de a családi becsület megmentése végett nemesak pénzáldozatot kell hozni, de még hallgatni is.

II. Házasság-közvetítők.

Napilapokban olvashatjuk olykor a hirdetést, hogy házasságokat diszkrétan közvetít N. N. Budapest, Erzsébet-körút ... szám alatt. A házasulandó vidéki atyafi felkeresi levélben az illetőt, beküldi fényképét is azon óhajjal, hogy gazdag parti feleslegre meg neki leginkább, a kinézés mellékes. Kap is rövidesen biztató ajánlatokat s egy-két fényképet is, melyek közül épen a legszebb s a legjobb partinak ígérkezik. Egy-kettőre kész a válasz s meg van jelölve a választott. A közvetítő azonban most már nehézségekkel áll elő, előleges költségeket említi, személyes érintkezés címén utazási előleget is kér s a nyugtalan atyafi küldi a pénzt, gondolva, hogy a hozomány majd behozza a költségeket kamatostul. A közvetítővel csak akkor szakítja meg az érintkezést, ha már nem győzi pénzzel, vagy ha olyan kikötésekről értesül, melyekbe nem hajlandó belemenni.

Egy léprement vidéki ispán beszélt el, hogy egy ilyen csaló közvetítő egy jómódú szegedi menyecskét ajánlott neki feleségül s miután 200 korona előleges költséget bezárult már, végre megjött a válasz, hogy a választott holgygyel találkozhatik Szegeden saját házában és lakásán.

A találka megtörtént, de az ismeretség is rövidesen véget ért, mert a már nem épen bakfi holgy azzal mutatkozott be, hogy csillogó fogsorait kirakta az asztalra s kinyitva száját, megállapítani kívánta, hogy egy ép foga sincs ugyan a szájában, de ha ezt hibának nem veszi a t. leánynéző, akkor egész vagyonával övé lesz holtaiglan. Bármennyire is kötötte a vidéki atyafi az ebet a karóhoz, hogy nála a szépség mellékes, de a látottakra mégis annyira elnadorodott a szegedi menyecskétől, hogy a legközelebbi vonattal hazautazott. Két hónap múlva olvasta az ujságban, hogy az ő házasságközvetítőjét többen család miatt feljelentették.

Nemsokára a közvetítő ügyvédjétől levelet is kapott azon ajánlattal, hogy összes költségei megtérítetnek, ha nem emel panaszt. Együgyűségében várt is a feljelentéssel még egy hónapig, de felmerült költségeit még ekkor sem kapta meg. Erre azután megtette a feljelentést, de persze már későn, mert három hónap alatt eltelt a feljelentési határidő, lévén a család még akkor indítványi büncselekmény. Hála törvényhozóinknak, ma már a család hivatalból üldözendő.

A házasságközvetítők legtöbbször az előleges költségekre küldött pénz felvétele után többé nem is válaszolnak a házasulandó sürgető leveleire. A feljelentés nem használ, mert a címzett azóta elutazott s a pénzt azelőtt is egy megbizottja vette fel s neki a megnevezett utczában nem is volt közvetítő irodája. A fényképeket kéjnéktől szerzik meg, kiket nem bánt az, ha ábrázatukkal vidéken is megismerkednek. Legtöbb esetben a hirdetett partik sem léteznek. Az a 100,000 kor. hozományyal rendelkező özvegy asszony a holdban lakik s a jómódu árva sem akar apróhirdetések útján férjhez menni.

A személyes érintkezés végett szükséges utiölöleg is tiszta haszon volt, mert hiszen a házasságközvetítő már amugy is jóelőre megállapodott a tennivalókra nézve a házasulandó nőszemélylyel, ki nem volt más, mint álnok bűntársa.

III. Hirdetési csalók.

Az apróhirdetések között bizonyára olvastunk olyat is, melyben valaki közlésezi, hogy magánhivatalához pénzbeszedőt keres, a ki bizonyítványait és 500 korona óvadékot mellékeljen pályázati kérvényéhez. A jó fizetéssel kecsegtető hirdetésre akadnak állást keresők, a kik gyanútlanul küldik be okmányaikat és óvadék fejében megtakarított pénzecskéjüket. Hosszu várakozásuk daczára sem az állást nem nyerik el, sem okmányaikat és pénzüket sem kapják vissza. A csaló kalandozásaiban jó hasznát veszi az idegen bizonyítványoknak es az óvadékpénznek.

Akad olyan is, a ki csodaszert hirdet, melytől meggyógyul a leghetegebb ember is s egy egész doboz csak 10—20 korona. Ki ne áldozna pénzt egészségeért, miután

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 percz alatt a legmekacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kimpenten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

Győztes ötös szán.

Győztes kettes szán.

Téli sport a Tátrában.

már oly sok orvos hasztalan gyógyította » attól fél, hogy ha nem segít baján, menthetetlenül elpusztul. Megjön a csodaszer, valami tejczukor, vagy néha ártalmas anyag is s a szegény beteg a nélkül, hogy tudná mit vesz be, mobon szedi a labdacsokat vagy porokat, melyek neki nem, hanem csak eladójának használtak. a mennyiben azokat jól megbiztették. Az ilyen csodaszer-hirdető is mellékel hirdetéséhez köszönő leveleket, de bizony, ha utána járnánk a dolgoknak, azok sem egyebek, mint egyszerű koholmányok.

Vannak bankügynökök és zughankárok, a kik pénzes emberekre vetik ki hálóikat s pénzügyi tanácsadó lapjaikban előnyös feltételek mellett értékpapirokat kínálnak vételre, cserébe. Hogy a vásárlási kedv megjőjön, a szerkesztői üzeneteken néhány koholt értesítést közölnek állítólagos vevők részére, melyben a sikeres vásárlásához gratulálnak. A hőrzéjártékhoz kevésbé értő áldozat az eddigi biztos értékpapirait eladja s pénztét feldicsért más értékpapirokba fekteti be. A vég az, hogy egy szép napon a megvett értékpapírok értéke annyira leszáll, hogy a befektetett 100,000-ek néhány száz korona értékre zsugorodnak össze. Hogy az áldozat ne bizalmatlankodjék, olykor némi nyereség hírrel lepik meg, a mi azonban tényleg nincs, hanem csak arra való, hogy az áldozat még nagyobb kedvet kapjon az ajánlott értékpapírok vásárlásához s a még meglevő utolsó pénzt is azokba fektesse be.

A csalók üzemeikbe olykor magas állású személyeket is belevonnak, hogy ezek azután, ha feljelentéstől kell tartani, magas összeköttetéseiknél fogva elballgattassák a dolgot.

IV. Okirathamisítás.

Valamelyik takarékpénztárba beállit egy ismeretlen egyén, hoz egy váltót, községi bizonyítványt, a kezesek vagyonáról telekkönyvi kivonatot s a váltóra pénzt vesz fel. Távozása után kisé, hogy a váltón az aláírások hamisak, azokat nem a kezesek irták alá; sőt hamisítványoknak bizonyultak a községi bizonyítvány és a telekkönyvi kivonatok is.

Egy másik eset. A plébániára beállit egy uri kinézésű nő, felmutat egy gyűjtő ívet, melylyel igazolni akarja, hogy elaggott nők otthonára adományokat gyűjt. Nővel szemben udvarias a férfi s az adakozás gyanútlanul folyik, jóllehet a gyűjtő ív és a rajta levő aláírások mind hamisak s a komoly urinó közönséges csaló.

Egy magánhivatalnok állásra pályázik egy fiatalember, érettségi bizonyítványt és egyéb okmányokat is mellékel kérvényéhez. Sajnos, okmányait nem kapja többé vissza, az, a ki elcsikkasztotta őket, csalásra fogja felhasználni, csupán némi változásokat eszközöl rajta, pl. a születési ívet javítja ki, hogy a bejegyzett kor használójának kinézésével megegyezzenek.

Felülhoyen meghal egy jómódu gazda, végrendeletet nem hagy hátra. Egyik ágról szakadt fia, ki talán apja

gyilkosa is volt, krétával írja fel a végrendeletet az ajtóra, a melyben a vagyon javarésze ő reá maradt.

Egy faczér iparossegéd álnév alatt 1 koronát ad fel a postára postautalványon s azt magára czimezi. Az utalvány átvételekor az 1 számot és szót 4-re javítja ki s így 4 koronát akar arra felvenni.

Az is megesik, hogy a más címére szóló utalványt a csaló a címzett aláírásával ellátva, maga akarja beváltani.

Gyakori eset végül, hogy a takarékpénztári betét-könyvet hamisítják meg. Az 1 koronás betét elé írnak még néhány számot, hogy így tetemes összeget vehessenek fel azzal. A hamisítások vagy a meglevő betűk és számok kijavításával, megváltoztatásával történnek, vagy a számokat, betűket kitorölik és helyettük másokat írnak fel. A törlések vagy törlogummival történnek, vagy a tinta anyagát vegyi szerekekkel feloldva eltüntetik. Előfordulhat továbbá, hogy kitöltetlen irlapokat, pl. váltókat a kezesekkel aláíratnak s azután a megállapítottnál nagyobb összeget írnak a váltóra. Végül megtörténik, hogy a csaló az okmányra maga írja rá az ügyesen utánzott aláírásokat s illeszti melléjük a hamis pecsétet.

(Vége köv.)

A csendőr szolgálatáról és magánéletéről.

Írta: Preszly Loránd csendőrfőhadnagy.

II.

Szolgálatba vezénylést rendelő parancs vét le után tájékozza magát a szolgálatba induló csendőr a teljesítendő szolgálat felől, magát arra a rendelt időre készítse elő, a szükséges segédeszközökkel (melyek a járortáskában málbáztatnak) idejekorán lássa el magát. Az utasításoknak a szolgálatára vonatkozó rendelkezéseit gondosan tanulmányozza, már csak azért is, hogy az esetleg feledésbe ment részek újból emlékezetbe jussanak s abban továbbra tartósabban megmaradjanak. Felszerelése és öltözete kifogástalan legyen és ezek tekintetében észrevételekre vagy kifogások tételére okot ne szolgáltatáson.

Ütbaindulása előtt, tehát az eligazításakor őrsparancsnok által adott szóbeli rendelkezéseket a legnagyobb figyelemmel hallgassa meg és jól véssé emlékezetébe, azokat — derék katonához illő módon — minden körülmények között teljes odaadással, készséggel, az elrendelt helyen és kellő időben teljesítse.

Járőrszolgálatra ezéjja a megelőző szolgálat lévén, természetesen követelmény, hogy a járőr mindkét tagjának nagy körültekintéssel kell teljesítenie szolgálatát. Mindent, a mi körülöttük történik, élesen kell megfigyelniök, hogy a bűncselekmények elkövetését idejében megakadályozhassák, a fenyegető veszélyeket és bekövetkezhető szerencsétlenségeket és károkat megszüntethessék és így megelőző szolgálatukat eredményesen teljesíthessék. Szóval az a szükséges, hogy a csendőr szemlélődve és gondolkodva portyázzék s elsőrendű követelmény, hogy magát ezekben fegyvelmezni tudja. Gondolatai tehát ne kalandozzanak el, hanem figyelme a körü-

BUTOR

közpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EBRETTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

BUTOR

lötte történő események szemlélődésében összpontosuljon.

Járőrszolgálat alatt éberséget és nyugodtságot kell tanúsítani. Különösen éjjel kettőzött figyelemmel és éberséggel teljesítendő a szolgálat. Hangos beszélgetésektől óvakodni kell és inkább abban gyakorolják magukat a járőr tagjai, hogy tájékozottságukat fejlesszék oly mérvben és oly módon, hogy magukat a terepen éjjel is teljes biztonsággal tájékozni és a menetirányt betartani tudják. Megjegyzem, hogy ez épen nem könnyű feladat. Ebben először nappali időben kell magukat gyakorolniok, térkép, óra, delejtű stb. segítségével s főleg gyakorolni a biztos és gyors tájékozásban s csak azután állhat módjában magát az éjjeli időben való tájékozásban is alaposan kiképezni. Ezek gyakorlásában bizonyos általános ügyességre fognak szert tenni s maguk is örömmel látják, hogy képességeik ezirányban is tökéletesednek.

Járőrszolgálat alatt alkalom nyílik a járőr tagjainak arra, hogy magukat a szolgálat és a saját jól felfogott érdekükben képezzék, iskolázzák s egyes példák felvetése mellett megbeszélést folytassanak. Az ilyen komoly tárgyú megbeszélések szerfölött alkalmasak arra, hogy a tudásuk öregbítsék, de másrészt lassanként bozzákoztatja őket abhoz, hogy szolgálatban ne a szolgálat komoly voltával össze nem egyeztethető üres és léba beszélgetéssel üssék agyon idejüket, a mely csak arra vezet és arra alkalmas, hogy a kötelességet felületesen végezzék es figyelmét arról elterelje, a mi — rendszerint — mulasztásokat eredményez, s az ilyen mulasztások megállapítása az előjárók részéről feltétlenül és mindenkor megtorlást von maga után. Általában tudatában kell lenni a járőrszolgálat fontosságának s ama nemes hiva-

Négyes szán hölgyekkel.

tásnak, mely a szolgálatot teljesítő csendőrré vár. Tebát a járőrtársak abban támogassák egymást, hogy szolgálatukat minél eredményesebben teljesítsék, egyik se legyen féltékeny a másik tudására, hanem komoly törekvésüket egyedül az képezze, hogy a szolgálat érdekét munkájukkal előmozdítsák.

Nem tudom eléggé hangoztatni, hogy büncselekmények észlelésekor vagy tudomásul vétele után ne vakon vezesse be a nyomozást, ne csináljon abból nagy bühöt, hanem legfontosabb követelmény a történetek alapos átgondolása és mérlegelése, az esetre vonatkozó rendelkezések emlékeztető idézése, végül a meglontoltság és feltétlen nyugodtság. Elbamarkodástól óvakodni kell, mert az mindig egy célztévesztett, eredmény nélküli eljárás marad, a mely végeredményében mindig sok zavart idéz elő. A durva, kibívó, tudálekos, bátoratlan és határozatlan fellépéstől és eljárástólól őrizkedjenek.

Megirtam már egy ízben,* hogy a ki eredményesen akar egy nyomozást lefolytatni, annak logikusan, tebát gondolkozva, észszerűen kell nyomozni, vagyis az emberek gondolat- és érzésvilágát figyelmen kívül hagyva nem szabad, mert tetteinket, cselekvéseinket érzékeink, ösztöneink irányítják, érzéseink és gondolkozásunk uralják és sugalmazzák, a nyomozónak tehát elsősorban a tett rugóit kell megismerni s ebben nagy segítségére van neki a tapasztalathól építő inductio, vagyis a reávezető eljárás, vagyis azon módszer, mely nem képzel el maga elé egy szalát és nem igyekszik abból és kizárólag abból — nagyfoku

Téli sport a Tátrában. — Győztes hármasszán.

* Rendőri Lapok, 1904. évi június 26. és 26. számában megjelent „Elvezetés az inductiv (reávezető) és deductiv (lévezető) nyomozásról” írt cikkemben.

egygyűséggel levezetni mindent, hanem a büncselekmény tudomásul vétele után mély átgondolás, a helyzet és a fennforgó körülmények alapos mérlegelése után szerzett benyomásait — tudásával és ismereteivel összegezi, ezen két utóbbit összehasonlítja az előbbiekkal és így igyekszik kihámozni a valóságot, a tiszta tényállást a rejtelmesnek látszó homályból. Véleményem szerint egyedül az a nyomozás lehet helyes, eredményes és észszerű, a mely a tapasztalatokból épít, mert az áll egyedül szoros kapcsolatban az étellel.

Említettem már, hogy az okszerűen nyomozót úgy képzelem el, mint a szemlélődő gyermeket, ki észlelvén négy-öt hasonló esetet, megfigyeli azokat, gondolkodik azok felett. közös vonást igyekszik keresni azokban e általános képet alkotni azokból. Az okszerűen nyomozó a nyomozások alkalmával szerzett tapasztalatait igazságokká dolgozza fel, tehát az érzés, a gondolkodás és akarás jelenségeit a tapasztalatból ismerve, ezeket, büncselekmények észlelése esetén az adra levő helyzettel és tényekkel hasonlítja össze és így igyekszik megállapítani a tiszta valóságot, a tényállást.

A tanuvallomások valódi értékükre mindig leszállítandók. Ezt úgy értem, hogy csak annyiban építünk azokra valamit, a mennyire meg vagyunk győződve azok szavahibetőségéről és tárgyilagos voltáról. A tanuvallomásokról azonban hosszabb értekezést szándékozván írni, ezuttal mást nem jegyzek ide.

Törvénysértőkkel szemben a járőr fellépése mindig tisztelettel parancsoló és tiszteletet követelő legyen. Ezekkel vitatkozásba bocsátkozni sohasem szabad, hanem a csendőr velük szemben mindenkor szűkezzék, határozott, komoly és szigorú legyen. Minél komolyabb és minél nyugodtabb, annál eredményesebb lesz a fellépése. A járőr helyesen cselekszik, ha egy törvénysértő elővezetése vagy elfogása válik szükségessé, ezeknek jó előre kellő nyomatékkal kijelenti, hogy ba nem engedelmessékednek, fegyvert fog használni. Az ilyen határozott és kellő nyomatékkal eszközölt kijelentés többnyire megteszi a hatást és meghiusít minden ellenszegülést vagy szokási szándékokat.

Ha a büncselekmény minősége vagy a törvénysértő magaviselete annak megbilincselését teszi szükségessé, ezt a legnagyobb fokú elővigyázattal kell eszközölni, mintán a megbilincselés pillanatában a fogoly részéről a támadás vagy ezökes a legtöbb sikerre nyújt kilátást, de a járőr figyelme is a bilincselés szabatos végrehajtására van irányítva, tehát figyelme jórészen egyoldalúan van lekötve.

A csendőreskü azon köteleességeket rója a csendőrrre, hogy köteleességeinek teljesítésében sem veszélytől, sem áldozattól vissza ne riadjon, nehez pillanatokban se veszítse el lélekjelenlétét s ha elérkezik az a nehéz pillanat, hogy törvényadta jogaival élve, erőszakosabb eszközöket kell elővennie, fegyvert emberségesen, de mindig úgy alkalmazza, hogy célját, mely sohasem lehet más, mint az ellene intézett támadás vagy ellene irányuló ellenszegülés — fértias és katonás — visszaverése, elérje. És ennek elérésében bátorságot kell tanusítania! A veszedelemben való önkéntes kitarítás: az a vitézség; ellentét: a gyávaság, mely nem más, mint a bátorság megtagadása. A gyáva csendőr beteg tagja testületünknek, kit sürgősen kell ártalmatlanná tenni, nehogy az egészséges tagokat megfertőzze.

A fegyverbecsület azt az erkölcai köteleességet rója a csendőrrre, hogy fegyverének szeplőtlen tisztaságban való megvédése és megoltalmazása tekintetében vitéz, bátor, önfeláldozó és odaadó legyen s azért kéz legyen életét is feláldozni. A fegyverbecsület az ő személyi becselete, mely nem tür magán foltot, nem tür sértést és nem tür szennyet. A fegyverbecsület ad neki erőt nehez pillanatokban, ez az, a melyért ha vérét ontja vagy életét áldozza, dicsőséget terem számára és dicsőséget szór még porló hamvaira is.

Járőrszolgálat alatt csak a megengedett könnyítéseket szabad alkalmazni s óvakodni kell attól, hogy a járőrtagjai bármily meg nem engedett kényelmet engedjenek meg maguknak. Minden csendőr önmagában a fáradalmak és nélkülözések legyőzőjének mintaképét lássa és önérettel gondoljon vissza mindig arra, hogy szolgálatát jól teljesítette, a beléhelyezett bizalomnak lelkiismeretesen és becsülettel megfelelt.

A saját személyére adott pihenést tényleg erre és erőgyűjtésre fordítsa. A pihenőket, ha közbejött esemény vagy akadály nem akadályozza, az elrendelt időben és helyen tartásuk meg. A köteles éberséget és elővigyázatot ilyenkor se mellőzzék, mert annak mellőzése folytán könnyen jöhetnek veszélyes helyzetbe.

Végére érve értekezésem első részének, kijelentem, hogy e sorok célja az volt, hogy nagy általánosságban felölelje azon vezéreszméket, melyeknek mindig szem előtt kell lebegni, mert azok nélkül egészséges és eredményes szolgálat el sem képzelhető. Célom volt a serkentés is és hogy olvasóim lelkében legalább halovány képét adjam az ideális szolgálatteljesítésnek. Általánosságban írtam le mindazt, a mit tanács és buzdításképpen adhattam.

Ha tanácsaim termékeny talajra találtak, ha buzdító szavaim megtalálják csendőreink lelkében a visszhangot: megbeszélésem nem hiába íratott és főcélom, hogy csendőreink nemes versengését felkeltsem, eléretett. Nem elérhetlen és nem megvalósíthatlan vágyakozás az, hogy minden egyes csendőr előrehaladhasson, magasabb kiképzést nyerhessen. A kiben megvan a feltétlen megbízhatóság, a komoly buzgalom és szilárd köteleesség-érzet, a ki önképzésben folytonosan buzgólkodik, a ki jó magaviselet tekintetében észrevételekre nem szolgáltat okot, az joggal remélheti, hogy altiszti sarjadék lesz. Ha pedig egyszer berendeltetik az altiszti tanfolyamba, egyedül és kizárólag rajta fordul meg, hogy magát ott jó altisztté képezze. Felesleges ismétlésekbe nem akarok bocsátkozni, azért az altiszti tanfolyamban követendő magaviselet, magatartás stb. tekintetében más tanácsokat nem adhatok, mint a miket értekezésem legelején a próbacsendőröknek adtam. Tanfolyamot csak egyféleképpen lehet eredményesen hallgatni, ha t. i. megfelelő valaki mindazon követelményeknek, melyek egy tanfolyam hallgatója elé kitűzve vannak. Az altiszti tanfolyamokban szélesebb alapokra lévén fektetve a kiképzés, természetes, hogy a követelmények is jelentékenyen fokozottak. Ezen fokozottabb követelményeknek pedig fokozottabb igyekezettel lehet csak megfelelni. Egyelőre tehát ennyit! Azok, a kiknek magasabb célját képezi magasabb kiképzetetésük, azok ennyiből is bizonyára teljesen megértettek engem.

A tettek mezején egész emberekre, egész karakterekre van szükség. A csendőröknek annak kell lenni! Csak az

FIGYELMEZTETÉS!

Ne legyen addig gramofont, eufont, hanglemezt vagy bármily más hangszert, a míg

REICH ALADÁR máhangszer készítő
BUDAPEST, VIII. o. NÉPSZÍNHÁZ-UTCA 27. szám.

Csendőröknek 5% engedmény!

képes árjegyzékét el nem kéri, amely ingyen lesz küldve. ::

Grammofon 22 K, eufon 35 K, hanglemezek 2.40 korona.

Téli sport a Tátrában. — Szánkó vonat.

ilyen ember méltó a csendőr névre! Csak az ilyen csendőr érdemes előljárói becsülésére és az állampolgárok tisztelésére.

A csendőrnek *dicsősége*: a kötelességek hű és lelkiismeretes teljesítése; *sorsa*: mindig szükség és mindig nélkülözés; *vagyona*: a becsülete és *jutalma*: az a minden elismerést, tisztelgetet felülmúló *öntulaj*, hogy nemes hivatását nemesen teljesíti.

(Folyt. köv.)

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Milyen idő lesz?

Sokszor olvasunk Sziriusz névvel jelzett időjárásjövendöléseket, melyek Vargha László mérnöktől származnak. Az új esztendőre most adta ki Sziriusz a jóslásait, melyek így szólnak:

Januárban az időjárás nem valami kedvezőnek ígérkezik, átlag véve csapadékos jellegű lesz. 1-étől 7-éig bő csapadékos, 7-8-tól hidegebb idő várható kisebb havazásokkal 20-21-éig. Azontúl ismét nagyobb csapadékok jönnek, sok helyen havazásokkal és esővel, míg egyes helyeken északi viharos szelek fognak átvonulni. Februárban kevés szép, napfényes idő várható. 1-étől 18-20-áig több napon át tulnyomóan borult lesz az ég; eső és hó, köd és viharos északi és keleti szelek váltakoznak. 18-20-ától száraz, derült, hideg idő lesz, a mely eltart márczius 15-16-áig s oly gyönyörű időjárások ígérkeznek, a melyenek már rég nem voltak. Örülni fog a lelkiünk a gyönyörű szép idő láttára, a mikor is 17-20 Caelziusz fokot mutat a hőmérő Európa és hazánk nagy részében. Ez a szép idő azon-

ban mind kevés ideig fog tartani. Ismét elborul a jön a márcziusi hó, a melyet 1911-ben nagyon kevés belyen láttunk, most azonban lesz bő részünk benne; igaz, hogy sok helyen esővel együtt fog esni, vagy pedig utána jön az eső.

Áprilisban szintén nem a legkedvezőbb időjárás várható, mert ez a hónap bizony eléggé szeszélyes lesz. A napfoltok igen megszaporodnak és igen erős kitöréssel jönnek, sok helyen hó, eső fog esni. Északi hideg szelek ígérkeznek. Április második fele kissé kedvezőbbnek mondható, de azért kevés szép napra számíthatunk, mert az egész hónap csapadékos és bűvös jellegű lesz.

Május hónap ez évben igen kritikusan ígérkezik. Fehér május, ez kissé megdöbbeníti az embert, szinte hihetetlennek látszik, vagy legalább is azt fogják mondani, hogy Amerikában fog megjönni. Ime, én azért erről is bizonyosságot teszek, úgy mint 1911 áprilisában, a mikor sokan azt válaszolták, hogy Amerikában fog esni a hó, pedig itt a fővárosban is részünk volt benne. Ehhez hasonló időjárás fog most májuskor bekövetkezni. Bizonynyal állítom, hogy itt a fővárost és az egész országot vastag hóréteg fogja takarni. Ezek a kritikus idők május 9-ike és 15-ike között várhatók. Tél lesz a tavaszban és nemcsak a husvét lesz fehér, de utána a május hónap egész első fele is. Gyöngébb éjjeli fagytól kell tartanunk, de azért remény biztatja a földművelő embereket, mivel az idő továbbra is borult és csapadékos lesz. Május második felében az időnk kedvezőbbnek mondható. Zivatárokat hoz több helyen.

Juniusban, juliusban és augusztusban az első feléig gyönyörű szép, meleg időjárás fog uralkodni. Tulnyomóan száraz és kevésbé zivataros idők jönnek. 28, 30,

esőt 35 Celziusz fok meleg várható. Augusztus 17 egész 18-ától zivataros esők ígérkeznek, itt-ott jéggel keverve. A hegyes vidékeken pedig hócsapadék várható s így e hónapnak második felét kritikusknak ígérkezik. Szeptemberben elég szép és kedvező időjárás ígérkezik, különösen az első felében, míg a másik felében kissé szélszélyesnek és bő csapadékosnak mondható. Több helyen nagyobb esőzés várható, s hűvös, szeles napok jönnek. Október szintén elég kedvezőnek mondható. Több helyen esőzés várható, de azért nagyon sok esőzés az első felében nem jön; a második fele szélszélyes. Eső, köd, északi viharos szelek fognak átvonulni Európa és bazánk nagy részében. Novemberben kissé szélszélyes idő várható. Ez a hónap átlag véve csapadékos lesz, a közepében több szép nap várható. Deczember hónapunk egészen szépnek és kedvezőnek ígérkezik. Esőt, ködöt és egészen szép, enyhe időt várhatunk. A napfoltok igen megszorodnak s olyan kritikusk időt idéznek elő, hogy szinte hihetetlen; és menydörgést és villogást látunk, mint augusztusban. Itt-ott jégeső ígérkezik. Havazásról még szó sem lehet, csakis deczember 25—26-ától kezdődően láthatjuk meg több helyen, a mint a hó szállingózik, de sok havat nem várhatunk. Így ez évben ismét fekete karácsonya van kilátásunk.

Az 1912-ik esztendőnk jó termést ígér. Sokkal jobbnak fog bizonyulni, mint 1911-ben. Különösen a tavaszi és az őszi hónapok kedvezők lesznek, korántsem oly rosszak, a milyenek sokan már most is elítélik. A nyár elég forró lesz és kedvező, csak áprilisban és májban egy kissé kritikusk, de azért nagy kárt nem fog tenni. Csak arra hívom föl a földmivelő-embereket, hogy az olyan veteményt, a melynek a fagy árt, oly időben vessék el, hogy május 14-ike előtt ne keljen ki. Így nem lesz semmi baj. Ez évben sok viharos szél fog uralkodni.

KÉPEINKÉZ.

Téli sport a Tátrában.

Még csak pár héttel előbb, egyik közeli számunkban panaszkodtunk a folyton esős, sáros tél miatt, s már is bebizonyosodott, hogy csakugyan nem ette meg a kutya a telet. Ime itt van már egész teljességében. Meghozta a téli sportolók minden örömét. S mint az a jelen számunkban közölt képeken látható, ki is használják a sport lelkes hívei, a hol csak lehet, mindenféle módon. De talán sehol sincserre olyan kedvező alkalom országunkban, mint épen a Tátrában, ezen a svájci havasokhoz hasonló vadregényes hegyvidéken.

Már hetek óta vastag hóréteg fedi a Tátrát. S miután jól rendezett sportterület is áll itt a sportolók rendelkezésére, ahol a téli sport minden nemével foglalkozhatnak s amellettt kényelmes szállókban és mulató helyekben sincs hiány, a hazai és külföldi sportolók állandó téli tanyát ütöttek itt.

Egész napon át hangos a gyönyörű fenyverekkel koszorozott hegyvidék a szánkázók és szki-futók örömteljes lúrmájától. Nők és férfiak egymással versenyezve vezetnek a hegyoldalról szédítő gyorsasággal lefelé sikamló uzsánjakat, telegánjakat; míg mások a szki-gyakorlatokban fejtenek ki fáradhatatlan tevékenységet.

Az erős bideget nem is érzik. De nem is lehet. Mert az itteni sportolók mind jómóduak, jól öltözködtetnek.

A mellett az egészséges, hideg levegőn való állandó tartózkodás megedzi, a folytonos mozgás, versengés pedig beviti őket. S ha az órákon át tartó játékokban kifáradnak, kiizzadnak is, nem kell messzire fáradniok, ott van közel a szálló, jól fűtött éttermeivel, kávéházaival, a melyben cigányzene mellett tovább szórakozva pihenhetik ki a nappali játék okozta fáradalmaikat.

HIREK.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus alapja javára a végvári őrs 50 koronát, az inkei őrs 8 koronát és a nagyselyei őrs 1 korona 60 fillért adományoztak. Az eddigi adományok összege 25.513 korona 11 fillérből áll.

Járásőrmesteri vizsga rendszeresítése. A m. kir. honvédelmi miniszter urnak a folyó évi 2. számú Rendeleti Közlönyben (szab. rend.) 127016/16. 911. szám alatt megjelent és a Cs-18 jelzetű járásőrmesteri utasítás 4. §-ának helyesbítésére irányuló körrendelete szerint, 1912. évi január 1-étől kezdődő joghatályal, járásőrmestereké jövőben csak azon őrmesterek fognak kinevezetni, a kik a járásparancsnoki teendők egy évi kifogástalan és önálló végzése után, a kerület székhelyén, a kerületi parancsnok, vagy annak akadályoztatása esetén egy törzetszít elnöklete alatt, a kerület székhelyén állomásozó szárny- vagy pótszárnyparancsnok, az oktató tisztsé és a számvivőség vezetőjéből álló bizottság előtt a járásőrmesteri vizsgát is leteszik. A vizsga tárgyai: Szolgálati szabályzat I. rész, annak különösen a 2., 3., 4., 5., 8. és 9—17. §-ai; az I., II., III., IV., VIII. X., és XI. hadiczik; csendőrségi, szervezeti és szolgálati utasítás; függelék; járásőrmesteri utasítás; szemleutasítás; fegyver- és lövésutasítás; illetékszabályzat; laktanyaszabályzat; őrszolgálatkezelési utasítás; büntetőtörvény (büntettek, vétségekről és kibágások); büntetőnovella; törvényes rendelkezések kivonatos gyűjteménye, ebből főleg azon törvények és rendeletek, melyek a csendőrségi közbiztonsági szolgálatot közelebbről érintik. Továbbá: gyakorlati szabályzat (gyalogság); és végül a lovas járásőrmester-jelöltekét illetőleg: különleges batározványok a lovas csendőrök részére és lögtügi szabályzat, azonban csakis azon szakaszaira és pontjaira való szorítózással, melyeknek tudása a csendőr altiszt részére szükséges. A vizsgabizottság szavazat többséggel határozza meg, vajjon a jelölt járásparancsnokká való kinevezésre alkalmas-e vagy «nem alkalmas». «Nem alkalmas» eredmény esetében a vizsga egyszeri ismétlése, a jelöltnek járásparancsnoki megbízatásában továbbhi egy évig való folytatólagos meghagyása mellett megengedtetik az esethen, ha szellemi és fizikai képességei teljes birtokában egyébként is reményt nyujt arra, hogy meg fog felelni. Mindezekre nézve a vizsgabizottság javaslata alapján a csendőrfelügyelő dönt. Ily egyének régi rangjukra igényt nem támaszthatnak.

Halálos kimeneteli ellenszegülés. A beregmegyei Beregbárdos községben lakó Hodán András, az ellene elrendelt bírósági árverés foganatosítására kirendelt végrehajtó támogatása céljából, január 10-én a végrehajtóval együtt, az árverés színhelyén megjelent Puzsa Ferenc és Németh István szarvasházai őrsbeli csendőroktől állott járórnek, midőn az Hodán András az árverés meghívására irányuló kísérletének abbahagyá-

Sodacsepppek és Csodakenet ismertetése:

Dokonna gyomorcsépppek név alatt ism. edve van, igen keresett készítmény, orvosiilag ajánlja: rossz emésztés, elfordult gyomor, étvágyhiány és gyomorgörösködés, gyomorégés, émelygés, felfúvás, szédülés, ájulás, szívdobogás, hiánygöcsök és köhögéssel kísért ájulás. A haj term. napi szorint 15—20 cseppel kell keverni naponta 3 szor. Gyomorgörösködés állandóknál 10 cseppel; egy kanál vízben, éjszakeréknek 2—3 csepp

elf. Kis üveg ára 40 fill., nagy üveg 80 fill. — CSODAKENET hatásos más, mint a sodacsepppek. Ez azonban különleg. használatú: rheuma, köhvény, csúsz, csontszegülés, derékfájás, szaggatás, nyúltság, oldalsóváros. Mindig kézzel legyen fogfájással, egy ká cseppel valóká fél órával megveszinteti a fájdalmat. Kis üveg 40 f., nagy üveg 80 f. Előad. hely: Nagy Béla reményes gyógysz. Hajdusoboszló.

sára felhivta, ellenszegült, és azt egy szénapadlásról egy kövel megdobta, melylyel Pazsa csendőr vállát sérülés okozása nélkül surolva, a mellette állott Lipsicz Sámuel szarvasbázi lakos arcát súlyosan megsebesítette, majd egy másik, mintegy 15 kilogramm súlyú követ felkapva, azt a hozzá létrán igyekvő Pazsa csendőr fejére irányította. Németh csendőr ezt látva, bajtársa védelmére Hodán ellen egy lövést intézett s azt szájon találva, halálosan megsebesítette.

Ellenszegülő tizedes. Bajnóczki József, 1. honv. gy. ezredbeli tizedes, január 15 én éjjel, Hahn József szolgálatban állott cs. cz. őrsvezető által Erzsébetfalván, korcsmai garázdálkodásért elfogatván, ki bilincselés közben a járőrnek ellenszegült és Hahn cs. cz. őrsvezetőt támadó szándékkal megragadta, Hahn tizedes ellen, annak könnyű sértülésével végződött szuronyfegyvert használt. A tizedes a fegyverhasználat után elsősegélyben részesítettet és ezredparancsnokságának átadott.

Farsang. A budapesti csendőr altiszti kar, a saját olvasóköriének gyarapítására, február 3-án, a csendőrlaktanya tiszti étkező helyiségeiben, zártkörű táncvigalmat rendez.

Értesítés. Kapcsán a lapunk 1. folyószámában „ápoló kerestetik” című híreinkre, értesítjük az érdeklődőket, hogy az állás betöltött.

„Hogyan és mennyit adózzunk” cím alatt rövid utmutatás jelent meg, melyben minden adózó polgár megtalálhatja az őt érdeklő részt s így az adózás körül előforduló nehézségeket elkerülheti, egyúttal maga is meggyőződhetik, vajjon adóját helyesen rótták-e ki? Elmondja, még pedig szabatosan és világosan, hogy mire van joga az adófizetőnek és szűkeág esetén hol és mily formában kéresse az igazát. Megrendelhető: 80 fillérért a szerzőnél: *Faba Rezső* honvéd-számtiszt, Budapest: Honvédelmi miniszterium.

KÜLÖNFÉLÉK.

Csomókötés. Ha valamit nem akarunk elfelejteni, rendszeren csomót kötünk a zsebkendőkön, noha csak kevesen tudják, hogy ez a szokás honnan vette eredetét? A csomókötés az írástudás előhírnöke volt; az ősnépeknél mint számlálási eszköz volt használatban. A perui inkák például nagyon értelmes csomóírást fejtettek ki. A csomó sorrendje és távolsága a főfonálót adta meg az írás értelmét. Ehhez hasonló az északamerikai indusok Wampum öve, mely vénuszka gyölkkel és agyaggyöngyökkel van diszítve és védő-, valamint békekötések okmányánl szolgál. Hogy a temetkezési és szent helyeket illetéktelen egyénektől megvédbessék, körülkerítették fonállal, a melyekre bizonyos meghatározott szer-tartás mellett csomókat és fetéseket kötöttek. Ezáltal az illető terület «tabu» vagyis sérthetetlen lett, mert van valami titokzatos a csomóban, a melyet csak az tud megoldani, a ki a titok birtokában van; nem csoda tehát, hogy a csomóban csakhamar «varázscsomót» láttak. A lappok és finnnek kurussaló — állítólag — az ilyen varázscsomóval képesek szélet támasztani, vagy a vihart lecsillapítani. Különös jelentőségre emelkedett a «gordiusi csomó», a melyet Gordius, phrygiai király olyan művészileg kötött meg egy fa héjából, hogy megoldásáért a világaluralom szolgált díjjal. Nagy Sándor, perzsa hadjárataiban, egy kardvágással metszette szét. A csomót hosszú időközön át valami titokzatos dolognak tekintették. A középkorban szokásban volt, hogy a ta-

Téli sport a Tátrában. — Skigyakorlatok.

nuk névaláírásukon kívül még egy csomót is kötöttek arra a szíjra, a melyik az okmányhoz volt erősítve. Innen származik a tanuk neve: notadores (csomóköttők) és még ma is azt szoktuk mondani, hogy «szerződést kötünk». A talányokat is csomónak nevezték. Goethe egy helyen ezt mondja: «Itt van a dolog csomója!». A csomó szó régebben sokkal általánosabb volt mint a mai korban.

Az arczzsin. Friss virágzó arczzsint azokon az embereken találunk, a kiket foglalkozásuk a szabadba köt: a gazdálkodónál, kertésznél, tengerésznél, erdésznél, falusi orvosnál. De náluk is nem annyira a friss levegő okozza a pirosságukat, arczuk színének üdeségét, mint inkább a hőmérséklet állandó váltakozása, a minék az említett foglalkozású emberek ki vannak téve. Az arcz pirossága ugyanis attól függ, mily erősen ütközik át a vér a bőrön. A finom ereket és hajszálvéredényeket, melyeken át a vér hullámszik, a hideg megszükiti, a meleg pedig kitágítja. Ha a szűkülés és tágulás oly gyakori és oly nagyerejű, mint a hogyan a gyakori hőmérséklet-változásnál megtörténik, akkor a hajszálerek elvesztik rugalmasságukat, mindjobban és jobban kitágulnak, a vér pedig mind nagyobb területen és mennyiségben árad az arczba, melyet ezáltal pirossá tesz. Mennyire megváltoztatja a hőmérséklet-változtatás az arcz színét, legjobban az olyan emberen látszik meg, a ki hideg levegőről jól fűtött szobába toppanik be; rögtön élénk pir lepi el az arczát. Az utóbbi időben olyan sport lesz mind általánosabb, melynek üzője minden eddiginél jobban és maradandóbban megszerzi arczzsine virágzó pirosságát: a nyitott automobilon való robogás. Ellentmondásnak látszik, de igaz, hogy ez lesz egyúttal az oka annak is, hogy a nők ezt a sportot, melyet akkora lelkesedéssel kaptak föl, hamarosan abba is hagyják

és visszatérnek a kocsikázás divatjához. Mert a lágy, finom arcbőrt a nők minden szórakozásnál többre becsülik, már pedig az állandó, szinte ríktó pirosság, mely már egyórai autobiliságuldás után kiül az arcra s e sport állandó üzése által rajta is marad, lehet egészséges, tetszhetik is egyik-másik embernek, de bizony megfosztja az arcot lágyságától. Ámbár meg kell hagyni, hogy nem minden ember nyeri el egy ugyanolyan körülmények között egyformán az egészséges pirosságot (az arcz betegségokozta pirjáról itt nem eszünk.) Szintoly különbség van itt is, mint a hogy egyik ember hamarabb pirul el mint a másik. A vérmérsékletnek van nagy szerepe benne; a könnyen hevülő, szan-gvinikus ember hamarabb tesz szert friss arczszínre, mint a kit a természete higgadt, nyugodt viselkedésre predesztinált.

A varjú és a villamos vezeték. A lübecki (Észak-németország) nagykiterjedésű villamáramszolgáltató telep üzemét jó időre megakasztotta egy varjú. Ugyanis az ostoba madár rátelepedett a fővezetékre, de oly közel a vezetékert tartó vasoszlophoz, hogy hozzáért. A madár tollazata az esőtől nedves lévén, jó vezetővé vált s így a vasoszlop és a fővezeték között u. n. földzárlatot idézett elő. Hatalmas lángoszlop csapott föl az érintkezés helyén s a vezeték azonnal elolvadt. A madár persze szénné égve hullott le az oszlop tövéhez s jó időbe került, míg a tönkrement fővezetékert njjal pótolták.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Hontériusz. Kérésének eleget tenni nem áll módunkban. Nem marad más hátra, mint türelemmel várni, hiszen előbb utóbb önre is kerül a sor.

B. A. 1. Nézetünk szerint nem, ajánlatos azonban ügyvédhez is fordulni. 2. Ingó. 3. Szerintünk jogtalan elcsajátítás.

Sorsjegyekről. 1885. T. J. Kérjen sorsolási jegyzéket a Gedlicke bankháztól — Kovács örm. Kövágóérs. Sorsjegye nem nyert.

888. A szabályok és utasítások mérvadók.

Filker csendőr. A pótlék XIV. fejezet 21. pontja mérvadó.

1001. 1. Sorsjegyei nem nyertek. 2. Nem tudhatjuk. 3. Annak sok oka van. Türelemmel kell várni. 4. A tárgyalások folyamatban vannak. 5. Az egész tervről nem tudunk semmit.

T. J. cz. örsv. Vác. 1. Az örsön hagyhatja. 2. Ha felvosszik mehet.

Érdeklődő. Még nem lehet tudni.

79. Nyugdíjának két évi összegét megválthatja.

T. P. csendőr. 400 korona.

1000000. A részletiv értéke törvényileg biztosítva van s az eladás esetén annyit ér, a mennyit eddig befizetett. Czegek megbizhatóságáról elvből nem nyilatkozunk.

Cs. 4. Miután gyilkosságot s annak kísérletét csak élő emberen lehet elkövetni, a cselekmény hullácsonkítást képez.

B. járásörmester. A pályázati hirdetményekben részletes felvilágosítást talál. Ezen hirdetmények a honvédségi Rendeleti Közlönyben jelennek meg. A legjobb lesz, ha a mult évi pályázati hirdetményt elkéri a szakaszparancsnokságtól.

333. Az előzőleg töltött három év a pótdíjba beszámít.

Torda. 1. Az ivó vizet köteles hordatni. 2. Jogositva van.

B. örmester. Keczel. A lakat beszerzését a szárnyparancsnokságtól kell kérni. Hirdetését éppen a kérdéses rendeletből kifolyólag nem tehetjük közzé.

16. Nézetünk szerint nem.

Árvalány. 1. Csak helyben. 2. Ha véglegesen külföldön telepsaik elvesziti. Ha ideiglenesen vándorol ki, három-három évenként kérelmére engedélyezik a nyugdíj felvételét. 3. Nem. 4. Nem. 5. Nem hallottuk.

XI.—2. Nem.

Zajkán. Nem.

H. Gy. cs. cz. örsv. Nem nyert.

Kiváncsi II. Olvassa el mult évi 43 számú lapunkban „Aranka” jelige alatt irt üzenetünket. Azonkívül jár: lakás, ruha, fűtés, világítás és étkezési pénz. Ha az ara hírneve jó, a násülést megengedik. Az 1. fokozat szerinti násúk számhoz vannak kötve, ezek lakást is kapnak, az özvegyet pedig nyugdíj illeti meg. A 2. fokozat szerint násúll altiszteknek lakásra igényük nincs s haláluk esetén eszlődjük nem kap ellátást.

777. 1. Beszámít. 2. A második felében. 3. Toldi Lajos könyvkereskedés. Budapest, II. ker. Fő-utca 2. Ára évenként 14 k.

Igazságügy. Olvassa el dr. Végh Kálmán honv. min. segéd-titkár úrnak mult évi lapjainkban közölt czikkeit.

G. A. járásörmester. 1. Kötelező. 2. Katonai.

69. A terv még messze van a megvalósulástól. Hészleték ismeretlenek.

R. A. 21. Bajtársainak igaza van.

Circulandum. 1. Ha a pályázati feltételeknek megfelel és igényjogosult, úgy bonyolíthatja kérvényét. Lehet, hogy figyelembe veszik. Ajánló nem árt. 2. Nem számít be.

F. M. csendőr. Az ön megfajtése a helyes.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, bors-niai csendőrség, cs. és kir. kü.úshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrűből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállítását. " " "

Kiváncsi árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Különítmény felállítás.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület kassai szárnya területén, Bánrévén, 1912. évi január 15-én egy öt főből álló különítmény állítottatott fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ó császári és apostoli királyi Felsője 1912. évi január hó 4-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Lónyai István, m. kir. I. számú csendőrkerületbeli cz. őrmesternek két ember életének a tűzhaláltól saját élete veszélyeztetésével történt megmentéséért, a koronás ezüst érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Kinevezettek:

1912 február 1-ével:

csendőr járásőrmestereké:

Bogdán István	őrmester, (1. rangszám) a VII.,
Csicsay János	" (2. ") a VIII.,
Vida Albert	" (3. ") a VII.,
Szentkereszti György	" (4. ") a III.,
Rácz Károly	" (5. ") a VII.,
Vajda Gyula	" (6. ") a III.,
Gáspár János I.	" (7. ") a VII. és
Soós Imre	" (8. ") a II. sz

csendőrkerület állományában.

Okirattal megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőr-ség felügyelője által:

Krecza László I. számú csendőrkerületbeli járásőrmester, az 1910. évi október 21-től december 17-ig terjedő időben Szilágysomlyón csaknem naponként előfordult gyújtogatások tettesoinek kiderítése és elfogása által kifejtett eredményes tevékenységeért.

A m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Mihály Elek őrsvezető cz. őrmester, mert a Hunyadvármegyében 1911. évben egy rablószövetkezet által rövid idő alatt olkvetett egy betöréses lopás büntette, három rablás, egy rablókisérlet, három szándékos emberölés kísérlet és egy orgazdaság büntettének tetteseit odaadó, ügyes, gyors, határozott és leleményes nyomozás során kiderítette, minek alapján öt tettes elfogott, öt pedig, mert ismeretlen helyre szökésük miatt elfoghatók nem voltak, feljelentett.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Kopeczky József csendőr, egy tüzeset alkalmával a tűzoltás és vagyonmentés körül kifejtett bátor, gyors és fáradságot nem ismerő tevékenységeért.

Előléptettek:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Bertók Béla és Vaskó Antal cz. őrsvezetők, *őrsvezető cz. őrmesterekké;*

az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

1911 január 1-ével:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Batta József, Aszalós András és Orosz Mihály csendőrök;

1911 január 16-ával:

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Bodó Ádám, Spicze János, Becze József, Pintye Ferenc és Balogh Imre csendőrök;

1912 január 1-ével:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Márton Benjamin, Kelemen János, Farkas Manó és Lukács Márton csendőrök; végül

1912 január 10-ével:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Tóth János, Sz. Szabó Gergely, Szilasi György, Benedek József, Szelezsán Tivadar, Klincse József, Kondra György, Sz. gedi László és Csordás Béla csendőrök, *csendőr cz. őrsvezetők-ké.*

Járórvezetői jelvényvel elláttattak:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Szabó József IV., Tamás István, Imre János, Nagy István III., Farkas Lajos, Bagi János, Gupesi Lajos, Racaltia Sandor, Csúti József, Rácz Aurél, Szabó István I., Huska József, Kozma István, Német Péter, Lelovics Lajos, Saücs Pál, Tályai Sándor, Faragó István, Uffinyáncz János, Urszu Miklós és Burger Márton csendőrök;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Szokolai Sándor, Kántor Lajos, Bankovics András, Kocsán András, Demeny László, Tóth Elemér, Bagosy Sándor, Volcsányi János, Nagy Károly, Schulez Mihály, Kraszok György, Mihalik József, Balácsi László és Szonderszky Ferenc csendőrök; továbbá.

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Tóth Lajos, Sarkadi Dezső, Finta Ferenc, Szilágyi Lajos, Veres István, Udvari György és Fábrián Mihály csendőrök.

Katonai szolgálati jel:

A II. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Sárközi József ez. őrsvezető, 1911. december 18-án
és Szilágyi Gábor csendőr ez. őrsvezető, 1911. december 26-án;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:
Bartha Mózes ez. őrsvezető, 1911. december 22-én.

Jelvény pótdíj.

A m. kir. h. védelmi miniszter ur az 1911. évi 131.765.16. számú rendeletével Somogyi Lajos, III. sz. csendőrkerületbeli járásörmester, segédoktátónak, a koronás ezüst érdemkereszt után illetékes napi 32 fillerből álló jelvénypótdíjat, 1912. január 1-től kezdődőleg folyósította.

Házasságra léptek:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
Daróczy Endre járásörmester, Zloczky Irénnel, 1911. december 27-én, Hútszegen.

Szapessy Jenő csendőr ez. őrmester, Baranyai Mária-val, 1911. december 24-én, Budapesten.

Pökete Géza ez. őrmester, Verébéli Mária-val, 1911. december 27-én, Alpáron.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Molnár Sámuel ez. őrmester, Simon Adalbertával, 1911. december 27-én, Topánlakán.

Orosz Pál ez. őrmester, Olách Erzsébettel, 1912. január 4-én, Telekházán.

Máté Pál ez. őrsvezető, Tóth Zsuzsannával, 1912. január 8-án, Kuntapolcán.

Horráth Alajos ez. őrmester, Musineczky Margit Valeriával, 1912. január 8-án, Füzérradványban.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Kereki Mihály ez. őrmester, Lőfi Ilonával, 1911. december 24-én, Sinfalván.

Biró István ez. őrsvezető, Ince Ilonával, 1911. december 26-án, Nagyajtán.

PÁLYÁZATOK.

Egy irnoki állás a kékesi királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. Magyar nyelv szóban és írásban, az oláh nyelv ismerete. Hat havi előzetes próbaszolgálat igazolása. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizaga. Kérvények a dési kir. törvényszék elnökéhez 1912. febr. 19-ig.

Egy irnoki állás a vágszéki királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Három havi próbaszolgálat igazolása. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizaga. Kérvények a nyitrai kir. törvényszék elnökéhez 1912. február hó 18-ig.

Egy hivatalozolgai állás a hosszúaszi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 160 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények az erzsébetvárosi királyi törvényszék elnökéhez 1912. évi január hó 31-ig.

Egy irnoki állás az eperjesi királyi törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 640 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizaga. Kérvények az eperjesi királyi törvényszék elnökéhez 1912. évi február hó 16-ig.

Egy irnoki állás a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 800 korona. esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi előzetes próbaszolgálat igazolása. Négy középiskolai osztály. Kérvények a budapesti kir. kereskedelmi- és váltótörvényszék elnökéhez 1912. február 16-ig.

Egy hivatalozolgai állás a nezsideri királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 200 korona, esetleg természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a győri kir. törvényszék elnökéhez 1912. február 16-ig.

Egy hivatalozolgai állás a kézdivásárhelyi m. kir. adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Szabályszerű lakpénz. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a sepsiszentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatóságához 1912. február 26-ig.

Egy hivatalozolgai állás a szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 300 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a szombathelyi m. kir. pénzügyigazgatóságához 1912. február 15-ig.

HASZNALT ÍRÓGÉPEK

bármely rendszerben. — Alattól nagy választék.

Glück M. Ödön,

Budapest.

írógép-kellékek szaküzlete.
Javitó-mű hely.

IV., Liszt Ferencz-tér 18.
Telefon: 153-41. sz.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.

— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

1912. évi előjegyzési naptáraink megjelentek,
azokat minden rendeléshez díjtalanul mellékeljük.